सालपासिलिछो गाउँपालिका

आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण वस्तुस्थिति विवरण

(Migration and Reintegration Profile)

२०८२

सालपासिलिछो गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

भोजपुर, कोशी प्रदेश, नेपाल

सालपासिलिछो गाउँपालिका

आप्रवासन तथा पुनःएकीकरण वस्तुस्थिति विवरण

(Migration and Reintegration Profile)

२०८२

सालपासिलिछो गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भोजपुर, कोशी प्रदेश, नेपाल

परिच्छेद -१: परिचय १
१.१ पृष्ठभुमि १
१.२ उद्देश्य १
१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधार २
१.३.१ तथ्याङ्क ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०४१ ..... २
१.३.२ स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ ..... २
१.३.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ..... २
१.४ तयारीका चरण २
१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि ३
१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा ४
१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता ४
परिच्छेद -२: नगरपालिकाको परिचय ५
२.१ भौगोलिक अवस्थिति ५
२.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि ५
२.३ हावापानि र तापक्रम ५
२.४ राजनीतिक विभाजन ६
२.५ जनसांख्यिक अवस्था ७
२.६ वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था ७
२.७ उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण ७
२.८ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण ८
२.९ प्रमुख दश जातजाति ९
परिच्छेद -३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था १०
३.१ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको संक्षिप्त विवरण १०
३.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण १०
३.३ वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण ११
परिच्छेद -४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था १२
४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण १२
४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण १२
४.१.२ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण १२
४.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण १५
४.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश १६
४.१.५ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश १७
४.१.६ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था १७
४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था १९
४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण १९
४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण १९

४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको संख्या २०
४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण २१
४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था २२
४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था २३
४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको आर्थिक अवस्था २४
४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा २४
४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति २४
४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था २५
४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम २५
४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो २५
४.४.३ वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार २६
४.४.४ कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको २६
४.४.५ वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था २७
४.४.६ सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था २७
४.५ वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत २८
४.५.१ वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण २८
४.५.२ लागतको श्रोत २८
४.६ वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण २९
४.६.१ गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या २९
४.६.२ विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम ३०
४.६.३ विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक) ३०
४.६.४ विप्रेषण खर्च (वार्षिक) ३१
४.६.५ विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण ३१
४.६.६ विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय ३१
४.७ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्या ३२
४.७.१ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था ३२
४.७.२ वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरु ३२
४.७.३ वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु ३३
४.८ वैदेशिक रोजागारको सामाजिक लागत ३४
४.८.१ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह ३४
४.८.२ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था ३४
४.८.३ बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण ३५
परिच्छेद-५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण ३६
५.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको संख्या ३६
५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण ३६
५.१.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण ३६
५.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण ३९
५.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु ३९
५.१.५ देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु ४०

५.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था........ ४१
५.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण........ ४१
५.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण........ ४१
५.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण........ ४२
५.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण........ ४३
५.२.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था........ ४३
५.२.६ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था........ ४४
५.२.७ वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि........ ४५
५.२.८ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण........ ४५
५.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सिप तथा अनुभव........ ४७
५.३.१ विदेशमा गरेको कामको प्रकार........ ४७
५.३.२ वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण........ ४७
५.३.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण........ ४८
५.४ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको अवस्था........ ४८
५.४.१ फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच........ ४८
५.४.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता........ ४९
५.४.३ व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति........ ५०
५.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरु........ ५१
५.५.१ नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु........ ५१
५.५.२ नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु........ ५२
५.५.३ नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु........ ५२

तालिकाहरु

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल........ ६
तालिका नं. २: वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था........ ७
तालिका नं. ३: उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण........ ८
तालिका नं. ४: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण........ ८
तालिका नं. ५: प्रमुख दश जातजाति........ ९
तालिका नं. ६: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विवरण........ १०
तालिका नं. ७: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विवरण........ १०
तालिका नं. ८: वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण........ ११
तालिका नं. ९: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण........ १२
तालिका नं. १०: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण........ १३
तालिका नं. ११: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण........ १५
तालिका नं. १२: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश........ १६
तालिका नं. १३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश........ १७
तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था........ १८
तालिका नं. १५: धर्मका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण........ १९
तालिका नं. १६: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु........ १९
तालिका नं. १७: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु........ २०
तालिका नं. १८: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण........ २१
तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था........ २२
तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था........ २३
तालिका नं. २१: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा........ २४
तालिका नं. २२: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति........ २४
तालिका नं. २३: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम........ २५
तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो........ २५
तालिका नं. २५: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार........ २६
तालिका नं. २६: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको........ २६
तालिका नं. २७: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था........ २७
तालिका नं. २८: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था........ २७
तालिका नं. २९: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण........ २८
तालिका नं. ३०: लागतको श्रोत........ २९
तालिका नं. ३१: गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या........ २९
तालिका नं. ३२: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम........ ३०
तालिका नं. ३३: विविप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)........ ३०
तालिका नं. ३४: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)........ ३१
तालिका नं. ३५: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण........ ३१
तालिका नं. ३६: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय........ ३१
तालिका नं. ३७: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था........ ३२
तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था........ ३२
तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु........ ३३
तालिका नं. ४०: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह........ ३४
तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था........ ३४

तालिका नं. ४२: बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण.......................३५
तालिका नं. ४३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण.. ३६
तालिका नं. ४४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण ३७
तालिका नं. ४५: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण ३९
तालिका नं. ४६: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु...३९
तालिका नं. ४७: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु ४०
तालिका नं. ४८: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु ४१
तालिका नं. ४९: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु ४१
तालिका नं. ५०: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण.......................... ४२
तालिका नं. ५१: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण.............................. ४३
तालिका नं. ५२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था... ४३
तालिका नं. ५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था ४४
तालिका नं. ५४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि... ४५
तालिका नं. ५५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण ४६
तालिका नं ५६: विदेशमा गरेको कामको प्रकार.. ४७
तालिका नं ५७: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण ४७
तालिका नं ५८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण.................................... ४८
तालिका नं ५९: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच.. ४९
तालिका नं ६० : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता.. ४९
तालिका नं ६१: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति... ५०
तालिका नं ६२: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु.......................५१
तालिका नं ६३: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु... ५२
तालिका नं ६४: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु... ५२

अनुसूचिहरु

अनुसूचि नं. १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण......५३
अनुसूचि नं. २ : देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश......५३
अनुसूचि नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क) ५४
अनुसूचि नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)......५४
अनुसूचि नं. ५ :वैवैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था......५४
अनुसूचि नं. ६ : धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण......५५
अनुसूचि नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु......५५
अनुसूचि नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु ५५
अनुसूचि नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)......५६
अनुसूचि नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख)......५६
अनुसूचि नं. ११: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था......५६
अनुसूचि नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था......५७
अनुसूचि नं. १३: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा......५७
अनुसूचि नं. १४: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति......५७
अनुसूचि नं. १५: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम......५८
अनुसूचि नं. १६: वैदेशिक बाटो रोजगारमा जाने ५८
अनुसूचि नं. १७: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार......५८
अनुसूचि नं. १८: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको ५९
अनुसूचि नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था......५९
अनुसूचि नं. २०: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था......५९
अनुसूचि नं. २१: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण ६०
अनुसूचि नं. २२: लागतको श्रोत......६०
अनुसूचि नं. २३: गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या ६०
अनुसूचि नं. २४: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम ६१
अनुसूचि नं. २५: विप्रेषण खर्च (वार्षिक) ६१
अनुसूचि नं. २६: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण......६१
अनुसूचि नं. २७: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय ६२
अनुसूचि नं. २८: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था ६२
अनुसूचि नं. २९: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था ६२
अनुसूचि नं. ३०: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु ६३
अनुसूचि नं. ३१: बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण ६३
अनुसूचि नं. ३२: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था......६४
अनुसूचि नं. ३३: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण......६४
अनुसूचि नं. ३४: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु ६४
अनुसूचि नं. ३५: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु......६५
अनुसूचि नं. ३६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु......६५
अनुसूचि नं. ३७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु ६५
अनुसूचि नं. ३८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण ६६
अनुसूचि नं. ३९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (क) ६६
अनुसूचि नं. ४०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख) ६६
अनुसूचि नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था......६७

अनुसूचि नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था ६७
अनुसूचि नं. ४३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि ६७
अनुसूचि नं. ४४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण ६८
अनुसूचि नं ४५: विदेशमा गरेको कामको प्रकार ६८
अनुसूचि नं ४६: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण ६९
अनुसूचि नं ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण ६९
अनुसूचि नं ४८: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच ६९
अनुसूचि नं ४९: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता ७०
अनुसूचि नं ५०: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति ७०
अनुसूचि नं ५१: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु ७०
अनुसूचि नं ५२: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु ७१
अनुसूचि नं ५३: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु ७१

परिच्छेद -१: परिचय

१.१ पृष्ठभुमि

नेपालको संविधान, २०७२ बमोजिम सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको संरचना हुने र राज्यशक्तिको प्रयोग तीनै तहले गर्ने व्यबस्था छ । संविधान अनुसार सङघ, प्रदेश र स्थानीय तहको अन्तरसम्बन्ध सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयको सिद्धान्तमा आधारित छ । संविधानको अनुसूचि ८ बमोजिम स्थानीय तहको अधिकारको सूची अन्तरगत क्रमसंख्या ६ मा स्थानीय तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकार तथा क्रमसंख्या १७ मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी अधिकारलाई सूचीकृत गरेको छ । नेपाल सरकारबाट स्वीकृत सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तहको अधिकारहरूको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदनले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानुन, मापदण्ड तर्जुमा, बेरोजगारको तथ्याङ्कसहित स्थानीय तहको आधारभूत तथ्याङ्क, सम्भाव्य प्राकृतिक, भौतिक र सांस्कृतिक स्रोत साधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क व्यवस्थापनलाई भौतिक तहको कार्यक्षेत्र भनी उल्लेख गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ को दफा ११ को उपदफा २ (च), (छ), (ड) अनुसार प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रको तथ्याङ्क सङ्कलन, अभिलेख सङ्कलन, वस्तुगत विवरण तयारी तथा प्रकाशन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यसैगरी उपदफा (थ) मा स्थानीय सरकारलाई रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क संकलन, प्रशोधन, सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन, रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालिमको सञ्चालन, वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका व्यक्तिहरुको सामाजि पुनःएकीकरण, वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमरीलताको उपयोगमा आधारभूत सेवा प्रवाह गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ। उक्त जिम्मेवारीलाई आवधिक, वार्षिक तथा रणनीतिक योजनाहरुमा समावेश गरी विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न वर्तमान अवस्था झल्किने यथार्थ तथ्याङ्कहरुको आश्यकता पर्दछ । उपरोक्त संवैधानिक व्यवस्था र कानुनी प्रावधानहरूको परिपालना गर्दै स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐनमा उल्लेखित विषयहरुलाई निर्धारित ढाँचामा समेटेर यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरुको अवस्था चित्रण गर्न डिजिटल प्रविधिबाट तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन, तालिकीकरण तथा विश्लेषण गरी यस पालिकाको यो आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण, २०८२ तयार पारिएको छ ।

१.२ उद्देश्य

आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयारीको उद्देश्य निम्न रहेका छन् :

१. यस स्थानीय तह भित्रका वैदेशिक रोजगारमा गएको नागरिकहरुको वडागत तथ्याङ्क प्रस्तुत् गरी पालिको वैदेशिक रोजगारीको अवस्थाको चित्रण गर्ने,

२. दवैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क प्रस्तुत् गरी उनीहरुको पुनःएकीकरणको अवस्थाको चित्रण गर्ने,

३. वैदेशिक रोजगारलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र उपलब्धिमूलक बनाउन र वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको पुनःएकीकरण सम्बन्धी स्थानीय तहको नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न आवश्यक तथ्याङ्कहरु डिजिटल रुपमा समेत उपलब्ध गराउने ।

१.३ कानुनी तथा नीतिगत आधार

यस स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण संवैधानिक व्यवस्था तथा तथ्याङ्कका मान्य सिद्धान्तलाई आधार मानी तयार गरिएको छ । यसमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन जस्ता कानुनी र नीतिगत व्यवस्थालाई आधारको रूपमा लिइएको छ । स्थानीय तहको आप्रवासन वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्नु पर्ने कानुनी तथा नीतिगत व्यवस्थाहरु निम्नानुसार रहेका छन् ।

१.३.१ तथ्याङ्क ऐन, २०१५ तथा नियमावली, २०४१

जनतालाई अधिक हित हुने नीति निर्धारण गर्न, सरकारी निकायहरूको प्रशासकीय निपूर्णता बढाउन र मुलुकको आर्थिक गतिविधिबारे यथार्थ ज्ञान प्राप्त गर्न नेपाल सरकारलाई यथार्थ आधार चाहिने र त्यस्तो आधार जुटाउन तथ्याङ्क सङ्कलन सम्बन्धी सुविधाको व्यवस्था गर्न तथ्याङ्क सङ्कलन, विश्लेषण, अभिलेख र प्रकाशन गर्ने कामका लागि एक केन्द्रीय विभागको स्थापना गरी शान्ति, सुव्यवस्था, जनताको सुविधा र आर्थिक हित कायम राख्न तथ्याङ्क ऐन, २०१५ जारी गरिएको हो ।

१.३.२ स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४

यस दिग्दर्शनको दफा १ मा "प्रत्येक स्थानीय तहले वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट नतिजामूलक ढङ्गले गर्नुपर्ने र योजना र बजेट तर्जूमा गर्नुपूर्व स्थानीय तहको भौगोलिक, सामाजिक, आर्थिक तथा पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको यथार्थ स्थिति देखिने गरी आप्रवासन वस्तुगत विवरण तयार गर्नु पर्ने व्यवस्था रहेको छ ।

१.३.३ स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद ३ दफा ११ को उपदफा (२) को च (२) र (३) को ड, (४), (५) र (६) मा स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन, दफा ११ को उपदफा २ थ (१), (२) (३), (४) र (५) मा बेरोजगारको तथ्याङ्क सङ्कलन तथा दफा १२ को वडा समितिको काम, कर्तव्य अधिकार अन्तर्गत उपदफा २ को (ख) मा तथ्याङ्क अद्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्याङ्क र सूचनासहितको वडाको पाश्र्वचित्र तयार तथा अद्यावधिक गर्ने व्यवस्था रहेको छ।

१.४ तयारीका चरण

प्रस्तावित वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएकाहरुको प्रोफाइल तयार पार्न तपसिलमा उल्लेखित चरणहरुमा आवश्यक कृयाकलापहरु सम्पन्न गरी वस्तुस्थिति विवरण गरिएको छ ।

चरण	कार्यान्वयन चरण	कृयाकलापहरु
चरणः १	पूर्वतयारी	गणकहरु छनौट गर्ने ।
		गणकलाई २ दिने अभिमुखीकरण तालिम सञ्चाल गर्ने ।
चरणः २	तथ्यांक संकलन	वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको ५ वर्षसम्म भएका व्यक्तिको घरमा गएर तथ्यांक संकलन गर्ने ।
		तथ्यांक संकलन गरिएको घरको फोटो खिच्ने ।
		तथ्यांक संकलन गरिएको घरको न्एक् अवस्थिति लिने ।
		संकलित तथ्यांक रुजु गरी सर्भरमा सिंक गर्ने ।
		द्वितीय तथ्यांक तथा जानकारीहरु संकलन गरी एककठ्ठा गर्ने ।
चरणः ३	तथ्यांक प्रशोधन तथा विश्लेषण	सर्भरमा प्राप्त तथ्यांक वेभ मार्फत चेक गरी आवश्यकता अनुसार संशोधन गर्ने र नमिलेको तथ्यांकहरु मिलाउने ।
		तथ्यांक विश्लेषण गर्ने ।
चरणः ४	प्रोफाइल लेखन	द्वितीय तथ्यांक पूर्णरुपमा लेख्ने
		वेभमा भएको डाटा तालिकीकरण गरी लेखन कार्य गर्ने ।
		मस्यौदा प्रोफाइल लेखन
		मस्यौदा प्रोफाइलमा सुझाव संकलन गर्ने
चरणः ५	डिजिटल प्रोफाइल वेभसाइटमा प्रकाशन	वेभसाइटमा ड्यासबोर्ड तयार गरी डिजिटल रुपमा तथ्यांक हेर्न र डाउनलोड हुने गरी तयार गर्ने ।

१.५ सूचना संकलनमा प्रयोग गरिएको प्रविधि

वस्तुस्थिति विवरण तयारीका लागि हाल बजारमा चलिरहेको आधुनिक सूचना प्रविधिहरु प्रयोग गरी सूचना संकलन गरिएको छ । जसको लागि तपसिलमा उल्लेखित सूचना संकलन प्रविधि तथा प्रकृयाहरु अवलम्वन गरिएको छ ।

- **कम्प्युटर सफ्टवेयरको प्रयोगः** निर्धारित प्रश्नावलीहरु समावेश गरी तयार गरिएको कम्प्युटर सफ्टवेयर प्रयोग गरी तथ्यांक संकलन गरिएको छ । यसरी संकलन गरिएको तथ्यांक कम्प्युट सफ्टवेयर कै माध्यमबाट निर्धारित ढाँचामा तथ्यांक तालिकीकरण सहित सफ्टवेयरले प्रदान छ ।
- **मोबाइल मार्फत तथ्यांक संकलनः** घरधुरीस्तरको प्रश्नावली सहतिको डाटावेश मोबाइलमा सेटिङ गरी मोबाइलबाट तथ्यांक संकलनहरुले तथ्यांक संकलन गरिएको छ ।
- **घरधुरीको GPS Tracking:** दीर्घकालीन प्रयोजनका लागि हरेक घरधुरीको मोबाइल सेटबाटै न्एक् विवरण पनि समेत संकलन गरिएको छ ।
- **वेभसाइटमा प्रोफाइल:** वस्तुस्थिति विवरण निर्माणको सबै प्रकृया पूरा गरी तयार गरिएको यस पालिकाको वस्तुस्थिति विवरण सेवाग्राहीहरुले आफूलाई आवश्यक पर्ने तथ्यांक सहज रुपमा प्राप्त हुने गरी स्थानीय तहको वेभसाइटमा समेत राखिएको छ ।

१.६ वस्तुस्थिति विवरणको सीमा

यस वस्तुस्थिति विवरणमा वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको मात्र विवरणहरु समेटिएका छन् । सो बाहेकका घरहरुको विवरण यहाँ समेटिएको छैन । तथ्याङ्क संकलनको क्रममा मोबाइलबाट जि.पि.एस. अवस्थिति संकलन गरिएकोमा प्राविधिक कारण वास्तविक अवस्थिति भन्दा केहि दुरी फरकमा जि.पि.एस. अवस्थिति देखाएको हुन सक्दछ । संकलित सूचनाहरु वैदेशिक वैदेशिक रोजगारमा गएका वा फर्केर आएका परिवारले प्रदान गरेको कुरालाई नै यथार्थ माानेर वस्तुस्थिति विवरण तयार गरिएको छ । यसले उनिहरुको वास्तविक अवस्थाको प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

१.७ तथ्याङ्क प्रयोगको संवेदनशीलता

घरधुरी तहमा पुगी व्यक्तिगत तथा पारिवारिक विवरण, वैदेशिक रोजगारीको अवस्था, प्राप्त विप्रेषण र त्यसको खर्च, वैदेशिक रोजगारले पुऱ्याएको असर लगायत उनीहरुले भोगिरहेका समस्याहरुको विवरण संकलन गरिएका छन् । कतिपय सूचनाहरु उनीहरुको नितान्त व्यक्तिगत खालमा पनि रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण परिवारमा भएका घरेलु हिंसा, लाञ्छना, आरोप जस्ता विषयका जानकारीहरु पनि संकलन गरिएका छन् । यस प्रकारका सूचनाहरुको संवेदनशीलता, गोपनियता र त्यसको सार्वजनिकीकरणमा सम्बन्धित पक्षको ध्यान पुग्नु अत्यावश्यक ठानिएको छ ।

परिच्छेद -२: गाउँपालिकाको परिचय

२.१ भौगोलिक अवस्थिति

नेपालको कोशी प्रदेश को भोजपुर जिल्लाको सात गाउँपालिका मध्येको एउटा गाउँपालिका (गाउँपालिका) हो। भोजपुरमा २ सहरी र ७ गाउँपालिका गरी जम्मा ९ नगरपालिका छन् । साल्पासिलिछो नेपालको कोशी प्रदेश को भोजपुर जिल्लाको सात गाउँपालिका मध्येको एउटा गाउँपालिका (गाउँपालिका) हो। भोजपुरमा २ सहरी र ७ गाउँपालिका गरी जम्मा ९ नगरपालिका छन् ।

MoFALD अनुसार साल्पसिलिछोको क्षेत्रफल १९३.३३ वर्ग किलोमिटर (७४.६५ वर्ग माइल) छ र यस नगरपालिकाको कुल जनसंख्या २०२१ को नेपालको जनगणना अनुसार १२,२८४ छ। यो नयाँ गाउँपालिका बनाउनका लागि दोभाने, खाटम्मा, चौकीडाँडा र कुलुङ्गालाई गाभिएको थियो, जुन पहिले गाउँ विकास समिति (स्थानीय तहका प्रशासनिक गाउँहरू) थिए। यस नवगठित गाउँपालिकाको सदरमुकाम चौकीडाँडा हो ।

२.२ ऐतिहासिक पृष्ठभूमि

साल्पासिलिछो गाउँपालिका नेपालको कोशी प्रदेशअन्तर्गत भोजपुर जिल्लामा अवस्थित एक स्थानीय तह हो। यसको स्थापना २०७३ सालको फागुन २७ गते भएको हो, जब नेपाल सरकारले स्थानीय तह पुनर्संरचना गर्दै साविकका दोभाने, खाटम्मा, चौकीडाँडा र कुलुङ गाविसहरूलाई गाभेर यो गाउँपालिका बनाएको थियो।

यस गाउँपालिकाको नाम "साल्पा" र "सिलिछो" भन्ने दुई ऐतिहासिक तथा सांस्कृतिक महत्त्व बोकेका स्थानहरूबाट आएको मानिन्छ। साल्पा पोखरी, जो धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिले प्रसिद्ध छ, र सिलिछो क्षेत्र, जुन किरात समुदायको सांस्कृतिक पहिचानसँग जोडिएको छ, यी दुईको संयोजनले गाउँपालिकाको नामकरण गरिएको हो।

२.३ हावापानि र तापक्रम

साल्पासिलिछो गाउँपालिका भोजपुर जिल्लाको मध्यपहाडी भूभागमा पर्ने भएकाले यहाँको हावापानी समशीतोष्ण प्रकारको हुन्छ। यसको उचाइ करिब १,२०० मिटरदेखि २,१०० मिटरसम्म भएकाले यहाँको मौसम न त अत्यधिक गर्मी हुन्छ, न त अत्यधिक चिसो।

यहाँको **मौसमी विशेषता** यसप्रकार छः

- **गर्मी याम (बैशाख–भदौ)**: तापक्रम सामान्यतः २४°C देखि ३०°C सम्म पुग्न सक्छ। दिउँसो हल्का गर्मी महसुस हुन्छ, तर साँझपख चिसो हावा चल्ने गर्छ।
- **शिशिर याम (मंसिर–फागुन)**: तापक्रम ०°C सम्म झर्न सक्छ, विशेष गरी बिहान र रातको समयमा अत्यधिक चिसो हुन्छ।
- **वर्षा याम (असार–भदौ)**: मनसुनको प्रभावले गर्दा भारी वर्षा हुने गर्छ, जसले कृषि प्रणालीमा सकारात्मक असर पार्छ।
- **वसन्त/शरद याम**: मौसम सुहाउँदो र रमणीय हुन्छ, पर्यटकका लागि उपयुक्त समय हो।

साल्पा पोखरीजस्ता उच्च स्थानहरूमा भने अझ चिसो हावापानी पाइन्छ, जहाँ हिउँसमेत पर्ने सम्भावना रहन्छ।

२.४ राजनीतिक विभाजन

साल्पासिलिछो गाउँपालिकाको राजनीतिक विभाजन छ वटा वडामा गरिएको छ। प्रत्येक वडा स्थानीय जनप्रतिनिधिहरूद्वारा सञ्चालित हुन्छ, जसमा वडाध्यक्ष र वडा सदस्यहरू समावेश छन्। गाउँपालिकाको नेतृत्वमा अध्यक्ष र उपाध्यक्ष रहन्छन्, जसले समग्र नीति निर्माण र कार्यान्वयनमा भूमिका खेल्छन्।

यस गाउँपालिकाको राजनीतिक संरचना संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधानअनुसार गठन गरिएको हो, जसले स्थानीय तहलाई नीति निर्माण, बजेट निर्माण, विकास योजना, र सेवा प्रवाहमा अधिकार प्रदान गर्दछ।

तालिका नं. १: वडागत क्षेत्रफल

क्र.सं.	नयाँ वडा	समावेश गाविस / नगरपालिका	जनसंख्या	क्षेत्रफल(वर्ग कि.मी.)
१	१	कुलुङ्ग(१-४)	२,००४	१२.२६
२	२	कुलुङ्ग(५-९)	२,००९	१२.८३
३	३	चौकिडाँडा(१-९)	२,०७५	१७.०७
४	४	खाटाम्मा(१-९)	२,१४२	२२.८
५	५	दोभाने(५-९)	२,४७६	६५.३९
६	६	दोभाने(१-४)	२,४०५	६२.९८
	जम्मा		**१३,१११**	**१९३.३३**

श्रोतः संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको वेभपेज

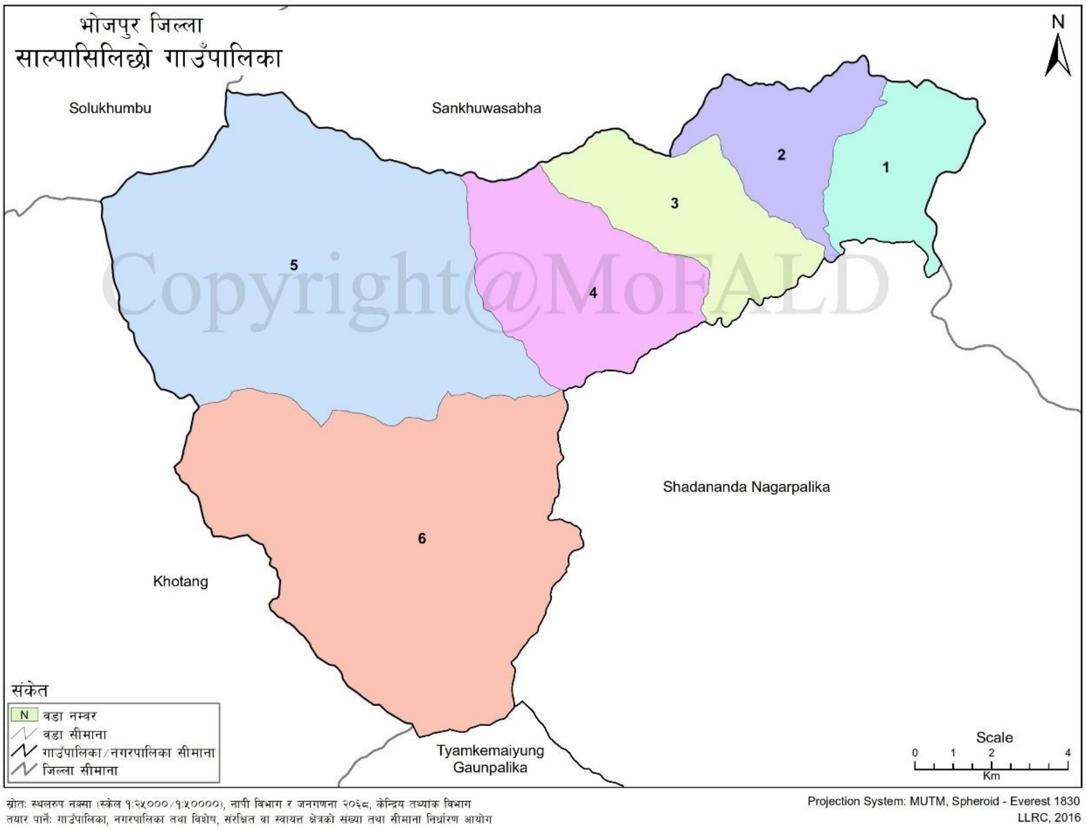

पालिकाको नक्शा

२.५ जनसांख्यिक अवस्था

नेपालमा जनसंख्याको विविध पक्षको तथ्याङ्क प्रत्यक १० वर्षमा हुने राष्ट्रिय जनगणना मार्फत प्राप्त हुने गरेको छ । यहाँ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ बाट प्राप्त नतिजाको आधारमा जनसंख्याका विविध पक्षहरुको विश्लेषण गरिएको छ ।यस पालिको कुल परिवार संख्या २,९९८ रहेको छ । यहाँको जनघनत्व प्रतिवर्ग कि.मि. ६४ रहेको छ । परिवारको औसत आकार ४.१ व्यक्तिहरु प्रति घरपरिवार रहेको छ ।

२.६ वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था

यहाँको जनसंख्या पुरुष ६,१०८ जना, महिला ६,१७६ जना गरि जम्मा १२,२८४ जनसंख्या रहेको छ । जस अनुसार जनसंख्याको लैङ्गिक अनुपात ९८.९ पुरुष प्रति १०० महिला रहेको छ ।

तालिका नं. २: वडागत जनसंख्या वितरणको अवस्था

वडा नं	पुरुष	महिला	जम्मा
१	१,०९९	१,१०१	२,२००
२	१,००१	१,०२५	२,०२६
३	९४२	९८९	१,९३१
४	८७७	९०५	१,७८२
५	१,००५	१,०२९	२,०३४
६	१,१८४	१,१२७	२,३११
जम्मा	६,१०८	६,१७६	१२,२८४

स्रोत:राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.७ उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण

यस पालिकामा २०७८ को जनगणना अनुसार, ०-१४ वर्ष उमेर समूहको संख्या ३,६९६ (३०.०९ प्रतिशत) रहेको छ, काम गर्ने उमेर समूह १५ देखि ५९ वर्षसम्मको जनसंख्या ५,९१५ (४८ प्रतिशत) रहेको र ६० वर्ष भन्दामाथि उमेर समूहको संख्या २,६७३ (२२ प्रतिशत) रहेको छ । तथ्याङ्कले पालिकामा मानव स्रोतको राम्रो सम्भावना रहेको तथ्यलाई देखाउँछ । साथै बालबालिकाको संख्या पनि उच्च हुनुले आउँदा दिनहरुमा पनि यसनगरपालिकामा मानव स्रोतको कमी नहुने देखाउँछ । जसलाई विस्तृत रुपमा बुझ्न तल तालिका र स्तम्भ चित्रमा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ३: उमेरको आधारमा जनसंख्या विवरण

उमेर समूह	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत
९५ माथि	३	३	६	०.०५
९०-९४	९	१४	२३	०.१९
८५-८९	३४	३६	७०	०.५७
८०-८४	६५	६८	१३३	१.०८
७५-७९	१०४	८८	१९२	१.५६
७०-७४	१४६	१४०	२८६	२.३३
६५-६९	१८१	१६४	३४५	२.८१
६०-६४	२५४	२३६	४९०	३.९९
५५-५९	२४७	२५३	५००	४.०७
५०-५४	२९३	३३५	६२८	५.११
४५-४९	३३२	२८५	६१७	५.०२
४०-४४	३०३	३२४	६२७	५.१
३५-३९	३२४	३५८	६८२	५.५५
३०-३४	३४३	३५६	६९९	५.६९
२५-२९	४१८	४५५	८७३	७.११
२०-२४	५४६	५०८	१०५४	८.५८
१५-१९	६८९	६७४	१३६३	११.१
१०-१४	६८९	७३५	१४२४	११.५९
०५-०९	६३२	६७२	१३०४	१०.६२
००-०४	४९६	४७२	९६८	७.८८
जम्मा	६१०८	६१७६	१२२८४	१००

स्रोत:राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

२.८ धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

यस नगरपालिकामा २०७८ को जनगणना अनुसार, सबैभन्दा धेरै धर्म मान्ने जनसंख्या किरात धर्म ५१.८७ प्रतिशत, त्यसपछि क्रमश हिन्दु, बौद्ध, क्रिश्चियन , इस्लाम र बहाई धर्म रहेको छ ।

तालिका नं. ४: धर्म अनुसार जनसंख्या विवरण

क्र स	धर्म	जनसंख्या	प्रतिशत
१	हिन्दु	३,७४४	३०.४८
२	बौद्ध	१,९३९	१५.७८
३	इस्लाम	३	०.०२
४	किरात	६,३७२	५१.८७
५	क्रिश्चियन	२२५	१.८३
६	बहाई	१	०.०१
जम्मा		१२,२८४	१००

स्रोत:राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

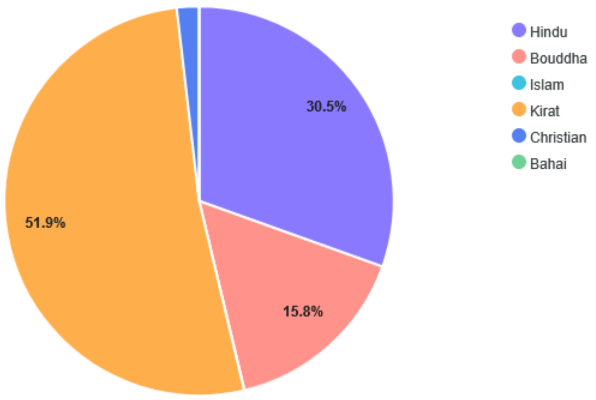

२.९ प्रमुख दश जातजाति

यस पालिकामा २०७८ को जनगणना अनुसार, जातजातिको आधारमा सबैभन्दा धेरै जनसंख्या कुलुङ्ग जातिहरुको रहेका छन्, जसले २६ दशमलव ०३ प्रतिशत ओगट्दछ। त्यसपछि दोस्रोमा क्षेत्री, तेस्रोमा राई, चौथोमा नाछिरिङ रहेका छन भने बाँकी तामाङ, विश्वकर्मा, मेवाहाङ, शेर्पा, घले र परियार आदि रहेका छन् ।

तालिका नं. ५: प्रमुख दश जातजाति

क्र स	जातजाति	जनसंख्या	जातिगत प्रतिशत
१	कुलुङ्ग	३,१९७	२६.०३
२	क्षेत्री	२,००८	१६.३५
३	राई	१,५०३	१२.२४
४	नाछिरिङ	१,०२६	८.३५
५	तामाङ	९७२	७.९१
६	विश्वकर्मा	७२३	५.८९
७	मेवाहाङ	६१५	५.०१
८	शेर्पा	४४७	३.६४
९	घले	३३९	२.७६
१०	परियार	२३२	१.८९

स्रोत:राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

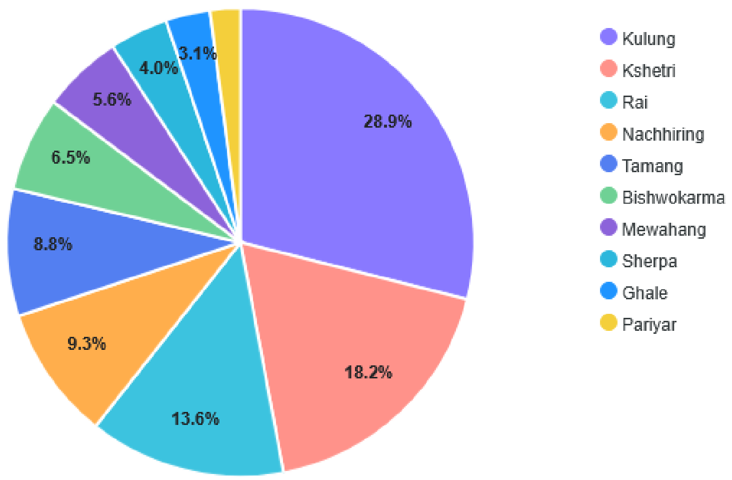

परिच्छेद -३: वैदेशिक रोजगारको अवस्था

३.१ वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको संक्षिप्त विवरण

यस पालिकाका जम्मा १,१५४ जना व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । यसैगरी डाटावेश सिस्टम र विगतमा संकलन गरिएको गरी जम्मा २३० जना वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएका गरी जम्मा १,३८४ जना व्यक्तिहरु वैदेशिक राजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यसैगरी वैदेशिक रोजगारमा गएको घरको परिवारको जनसंख्या ५,३८३ र फर्केर आएका व्यक्तिको परिवार १,१७४ जना गरी गरी कूल ६,५५७ जना परिवार सदस्यहरु वैदेशिक रोजगारसँग जोडिएको पाइएको छ । यस नगरपालिका बाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.६: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विवरण

विवरण	संख्या	परिवारको जनसंख्या
वैदेशिक रोजगार गएको	१,१५४	५,३८३
वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको	२३०	१,१७४
जम्मा	**१,३८४**	**६,५५७**

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

३.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केको घर सम्बन्धी विवरण

यस पालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जानेहरुको मात्र घर संख्या ९०२ (डाटावेश सिस्टममा) रहेको छ । यसैगरी विगत ५ वर्ष भित्र फर्केर आउने मात्रको घर १७५ रहेको छ भने वैदेशिक रोजगारमा गएका र फर्केर आएको दुवै खाले व्यक्ति भएको घर संख्या ४३ रहेको छ । यस हेर्दा यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्किर आउने गरी जम्मा घर संख्या १,१२० रहेको छ । यस नगरपालिका बाट वैदेशिक रोजगारमा जाने र फर्केर आएका व्यक्तिको संक्षिप्त विवरण तालिका नं. ७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.७: वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरु मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरु मात्र घरधुरी संख्या	वैदेशिक रोजगार गएका र फर्केर आएका दुवै भएको घरधुरी संख्या	जम्मा
१	११३	०	५	११८
२	१३८	५०	१३	२०१
३	१४३	३७	१	१८१
४	१४८	३२	८	१८८
५	२२८	१८	६	२५२
६	१३२	३८	१०	१८०
जम्मा	**९०२**	**१७५**	**४३**	**१,१२०**

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

३.३ वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस पालिकाका वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको जनसंख्या तुलणा गरी हेर्दा कूल जनसंख्याको ९ दशमलव शुन्य ३९ प्रतिशत व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् । वडागत रुपमा हेर्दा कूल जनसंख्याको आधारमा सबैभन्दा वढी वडा नम्बर ५ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर १ रहेका छन् । वडागत घरधुरी र वैदेशिक रोजगारमा गएका घरधुरीको विवरण तालिका नं. ८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ८: वडागत जनसंख्या र वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको विवरण

वडा नं	जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको संख्या	जनसंख्याका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएको प्रतिशत
१	२,२००	१२५	५.६८
२	२,०२६	२०७	१०.२२
३	१,९३१	१५४	७.९८
४	१,७८२	२०४	११.४५
५	२,०३४	२८९	१४.२१
६	२,३११	१७५	७.५७
जम्मा	**१२,२८४**	**१,१५४**	**९.३९**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

परिच्छेद -४: वैदेशिक रोजगारमा गएको अवस्था

४.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

४.१.१ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

यस नगरपालिकाबाट जम्मा १,१५४ जना व्यक्तिहरु वैदेशिक रोजगारमा गएका छन्। ती मध्ये १५ दशमलव ६ प्रतिशत मात्र महिला छन् भने बाँकी ८४ दशमलव ४ प्रतिशत पुरुष रहेका छन्। वडागत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर ५ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर १ बाट वैदेशिक रोजगारमा गएका छन्। यस नगरपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुको वडागत विवरण तालिका नं. ९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं.९: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	व्यक्ति संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
१	११८	१७	१०८	१२५
२	१५१	४४	१६३	२०७
३	१४४	७	१४७	१५४
४	१५६	३०	१७४	२०४
५	२३४	७५	२१४	२८९
६	१४२	७	१६८	१७५
जम्मा	९४५	१८०	९७४	१,१५४
प्रतिशत %		१५.६	८४.४	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.१.२ वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

जम्मा ६ वडा वडाहरु रहेको यस पालिका मा जम्मा ७६ वटा टोलमा वर्गिकरण गरी तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । यहाँ वडा र टोलगत रुपमा वैदेशिक रोजगारमा जाने घरधुरी र व्यक्ति संख्याको विवरण तालिका नम्बर १० मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं.१०: वैदेशिक रोजगार गएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलगत विवरण				
	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	अखखे	26	5	21	26
	आरुबोटे	1	1	0	1
	गौरेनि कुलुङ	2	0	2	2
	चौतारे	6	2	4	6
	डाँडा गाउँ	2	1	1	2
	मरुले चौर	3	0	3	3
	साधि	7	1	7	8
	सिम्ले गाउँ	2	0	2	2
	आग्रि गाउँ	2	0	2	2
	खाल्डे	3	0	3	3
	सेराटारी	1	0	1	1
	स्कुल डाँडा	5	1	5	6
	हस्पिटल लाइन	3	0	3	3
	बुम्लिङटार	23	4	23	27
	काम्लेटार	32	2	31	33
	जम्मा	**118**	**17**	**108**	**125**
२	खहरे डाँडा	4	1	5	6
	लेखबेसी	3	0	3	3
	सहकारी	14	7	14	21
	सेराटारि	1	0	1	1
	कटहरे	4	0	4	4
	भदौरे	3	2	4	6
	भलेन्दाक	7	1	6	7
	सागाटाङ	2	0	2	2
	गोक्तुलुङ	2	0	4	4
	चिसापानी	2	0	2	2
	पियोग	9	2	12	14
	ठोट्नेरि	28	9	28	37
	सानो ताल	16	3	16	19
	ताम्लुङ	5	1	5	6
	देउराली	14	3	18	21
	जिमिगाउँ	12	5	10	15

	मुल गाउँ	1	2	3	5
	कार्की गाउँ	1	1	1	2
	घले गाउँ	4	1	5	6
	कङ्दुवा	1	0	1	1
	जौंटार	1	0	1	1
	दागबेला	9	4	10	14
	याँगि	3	1	3	4
	खमारे	5	1	5	6
	जम्मा	**151**	**44**	**163**	**207**
३	तिन्तामा	23	3	25	28
	गोथे बजार	6	1	5	6
	गिरी गाँउ	2	0	2	2
	अधिकारी	1	0	1	1
	मगर गाउँ	3	0	3	3
	गोपिनी चौर	6	0	6	6
	कार्की टोल	4	0	4	4
	ताल	70	3	71	74
	पान्दुरे	12	0	12	12
	ओखे	4	0	4	4
	काँडे	3	0	3	3
	करी	10	0	11	11
	जम्मा	**144**	**7**	**147**	**154**
४	मेम्पाङ	34	8	37	45
	खाटाम्मा	22	4	25	29
	लिम्खिम	25	5	33	38
	सोराने	1	0	1	1
	गुरुङ गाउँ	1	1	0	1
	दुङमा	1	0	1	1
	मालिमा	12	0	15	15
	मासखर्क	8	3	5	8
	पाङलुङ	2	1	2	3
	सिगाने	4	3	4	7
	डिलखर्क	11	1	11	12
	सुवारे	2	0	2	2
	ओसेप्ला	33	4	38	42

	जम्मा	**156**	**30**	**174**	**204**
५	च्याक्सिला बाक्सिंदा चिलिम्धाप टोल	41	20	31	51
	सिल्बास कुवादो जौबारी टोल	44	16	35	51
	तेन्दो राटमाटे बोखुम्मा टोल	23	5	22	27
	चोम्फो फेदी टोल	38	18	28	46
	माथिलो मातेल टोल	17	6	16	22
	सैयपत्री टोल	29	4	31	35
	ठुलो बिङमा साना बिङमा टोल	29	5	33	38
	तल्लो मातेल टोल	13	1	18	19
	जम्मा	**234**	**75**	**214**	**289**
६	ओसेप्ला	19	0	21	21
	सालेवा	51	3	54	57
	स्याम्मा	44	4	55	59
	थुम्लुङ	28	0	38	38
	जम्मा	**142**	**7**	**168**	**175**
	जम्मा	**945**	**180**	**974**	**1,154**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको तथ्याङ्कलाई उमेरगत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी ५८.३ प्रतिशत, २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका युवाहरु देखिन्छ, जुन सबैभन्दा सकृय उमेर समूह मानिन्छ । दोस्रोमा १८ देखि २४ वर्ष उमेर समूहका २०.४ प्रतिशत रहेका छन् भने ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका १८ प्रतिशत रहेका छन् । यस पालिका बाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुको उमेर समूहगत विवरण तालिका नं. ११ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं.११ : उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	१८-२४ वर्षसम्म	२५-३५ वर्षसम्म	३५-४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१	१५	६८	३६	५	१२५
२	४०	१०९	४९	७	२०७
३	६	१३५	१३	०	१५४
४	३८	१२२	३५	८	२०४
५	८६	१४५	४८	१०	२८९
६	५०	९४	२७	३	१७५
जम्मा	**२३५**	**६७३**	**२०८**	**३३**	**१,१५४**
प्रतिशत %	**२०.४**	**५८.३**	**१८.**	**२.९**	**१००**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

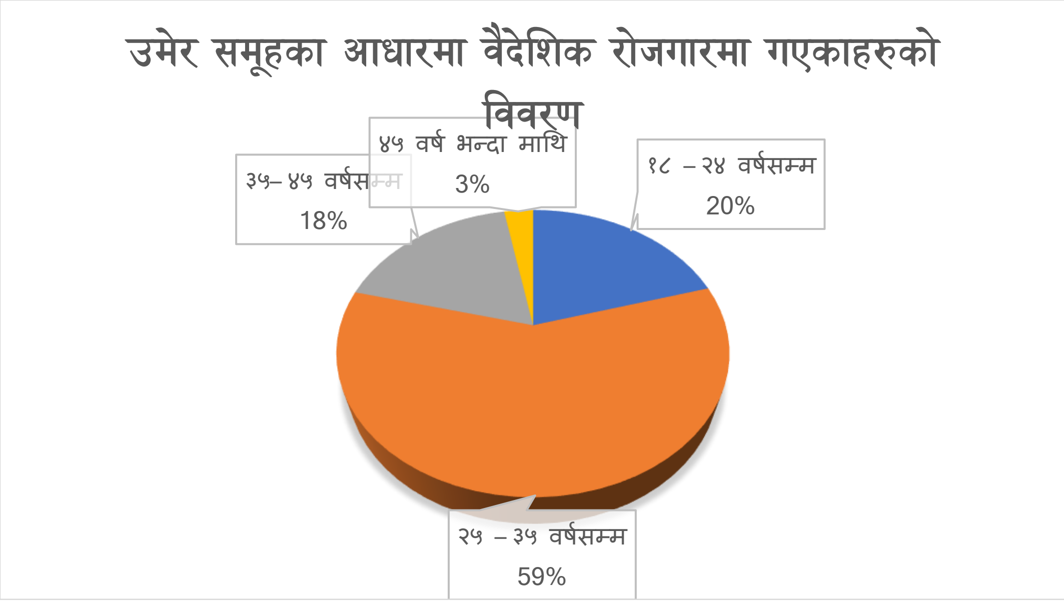

४.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

यस स्थानीय तहबाट वैदेशिक रोजगारका लागि विभिन्न देशहरुमा गएको पाइएको छ । ति देशहरुलाई वर्गिकृत रुपमा यहाँ देखाउन खोजिएको छ । जस अनुसार मलेशियामा २२६ जना, खाडी मुलुक (साउदी अरेविया, कतार, यु.ए.ई., कुवेत, बहराइन र ओमन) मा ५४४ जना , भारत मा १०६ जना, जोर्डन मा ६ जना र अन्यमा १९१ जना काम गर्नका लागि विदेशिएका छन् । यस नगरपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने देशगत विवरण तालिका नं. १२ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. १२ : देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

विवरण	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
जम्मा	२२६	५४४	८१	६	१०६	१९१	१,१५४
प्रतिशत %	१९.५८	४७.१४	७.०२	०.५२	९.१९	१६.५५	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

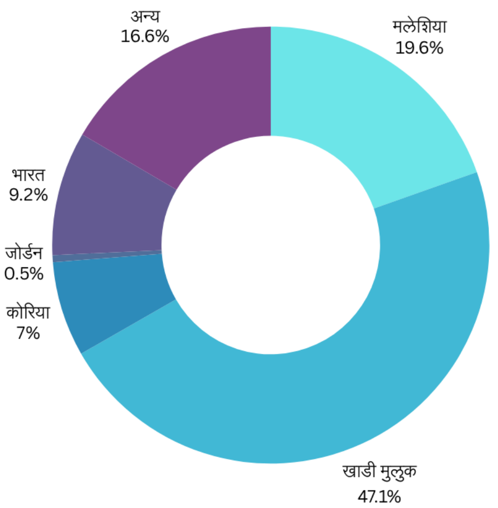

देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

४.१.५ वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वैदेशिक रोजगारमा गएका जम्मा १,१५४ जना मध्ये सबैभन्दा बढी यु.ए.ई./दुवई २४१ जना गएका छन् । दोश्रोमा मलेशिया २२६ जना, र तेश्रोमा साउदी अरेबिया १४३ जना रहेका छन् । देशमा नाम उल्लेख गरिए भन्दा बाहेक अन्य मुलुकमा १४३ जना व्यक्तिहरु गएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जानेहरुको देशगत विवरण तालिका नं. १३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

क्र स	देश	गएको व्यक्ति	प्रतिशत %
१.	मलेशिया	२२६	१९.५८
२.	साउदी अरेबिया	१४३	१२.३९
३.	कतार	८८	७.६३
४.	यु.ए.ई./दुवई	२४१	२०.८८
५.	कुवेत	५६	४.८५
६.	बहराईन	१०	०.८७
७.	ओमन	६	०.५२
८.	जोर्डन	६	०.५२
९.	जापान	४६	३.९९
१०.	भारत	१०६	९.१९
११.	कोरिया	८१	७.०२
१२.	अमेरिका	१	०.०९
१३.	बेलायत	१	०.०९
१४.	अन्य (अन्य देश)	१४३	१२.३९
जम्मा		**१,१५४**	**१००**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.१.६ वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा एक पटक गएर फर्किए पछि पुनः दोहर्याएर जाने गरेको पाइएको छ । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार जम्मा १,१५४ जनामा ८०६ जना मात्र पहिलो पटक वैदेशिक रोजगारमा गएका छन् भने बाँकीमा दोश्रो पटक जाने २३७ जना, तेस्रो पटक जानेमा ८९ जना र चौथो वा सोभन्दा बढी पटक जाने २२ जना रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर जानेको अवस्थाको विवरण तालिका नं. १४ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १४: वैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था

विवरण	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढी	जम्मा
जम्मा	८०६	२३७	८९	२२	१,१५४
प्रतिशत	६९.८४	२०.५४	७.७१	१.९१	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

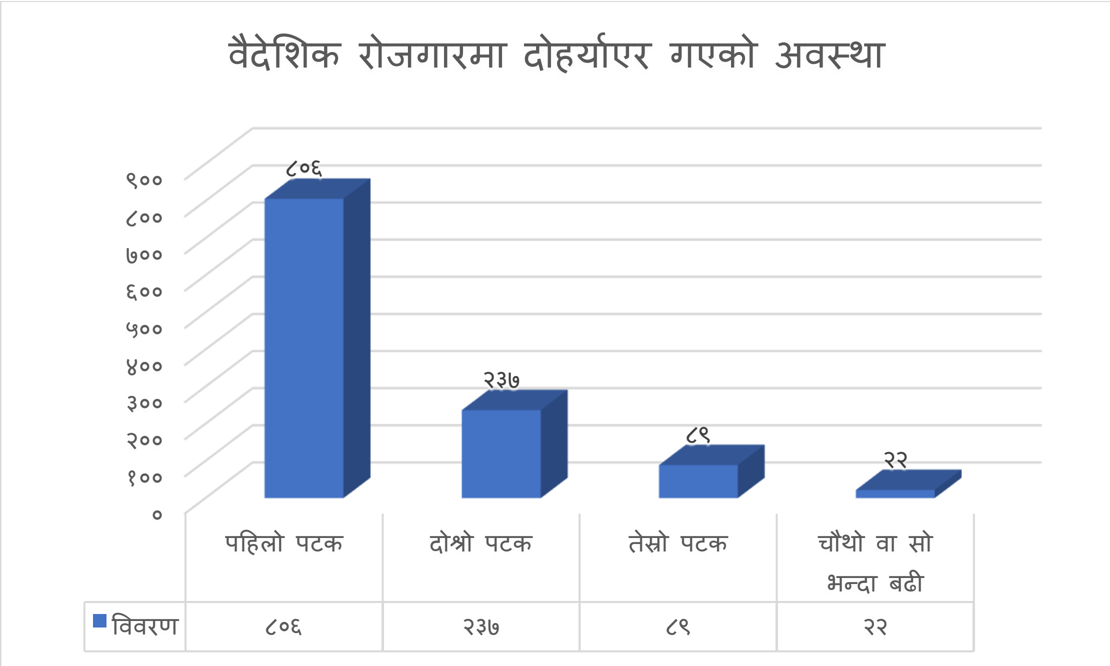

४.२ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था

४.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस पालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने १,१५४ जना मध्ये सबैभन्दा बढी किरौंत धर्म मान्ने मानिसहरु रहेका छन्, जसले ५५.२९ प्रतिशत ओगटेका छन् । दोस्रोमा हिन्दू धर्मावम्बीहरु २८.४२ प्रतिशत, बौद्ध १५.९४ प्रतिशत र क्रिश्चियन र अन्य गरि ०.३४ प्रतिशत रहेका छन । यस नगरपालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुको धार्मिक अवस्था तालिका नं. १५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १५ : धर्मका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	इस्लाम	क्रिश्चियन	किरौंत	अन्य	जम्मा
जम्मा	३२८	१८४	०	२	६३८	२	१,१५४
प्रतिशत	२८.४२	१५.९४	०	०.१७	५५.२९	०.१७	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

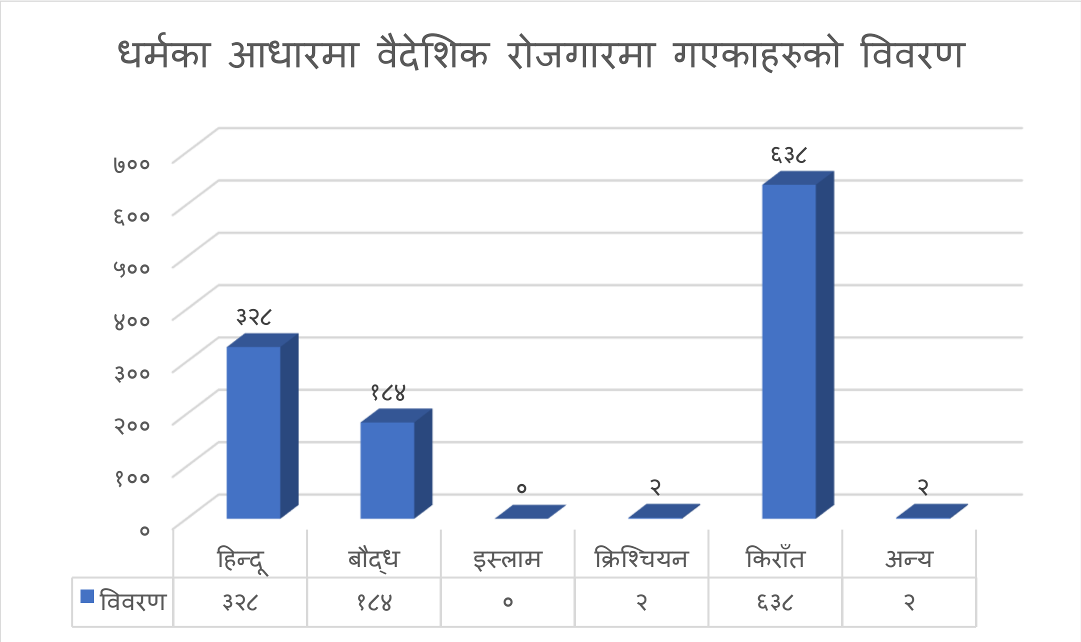

४.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण तालिका नं. १६ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. १६: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

विवरण	नेपाली	तामाङ	मगर	शेर्पा	गुरुङ	राई	अन्य	जम्मा
जम्मा	७११	३९	१	६६	३	३३३	१	१,१५४
प्रतिशत %	६१.६१	३.३८	०.०९	५.७२	०.२६	२८.८६	०.०९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

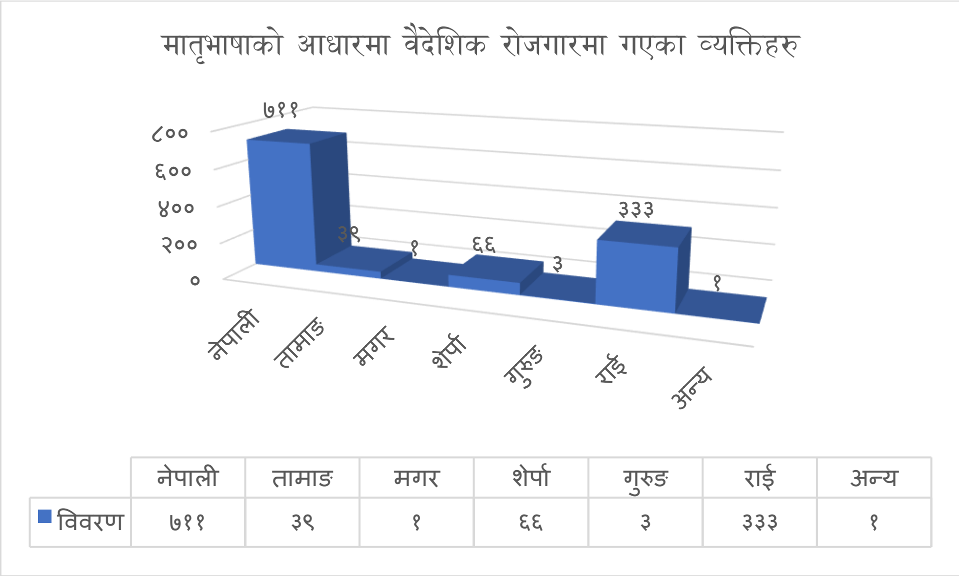

४.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको संख्या

जातीय समूहको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण तालिका नं. १७ मा प्रस्तुत् गरिएको छ।

तालिका नं. १७: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	जम्मा
जम्मा	१२१	८६१	१४५	२७	१,१५४
प्रतिशत %	१०.४९	७४.६१	१२.५६	२.३४	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

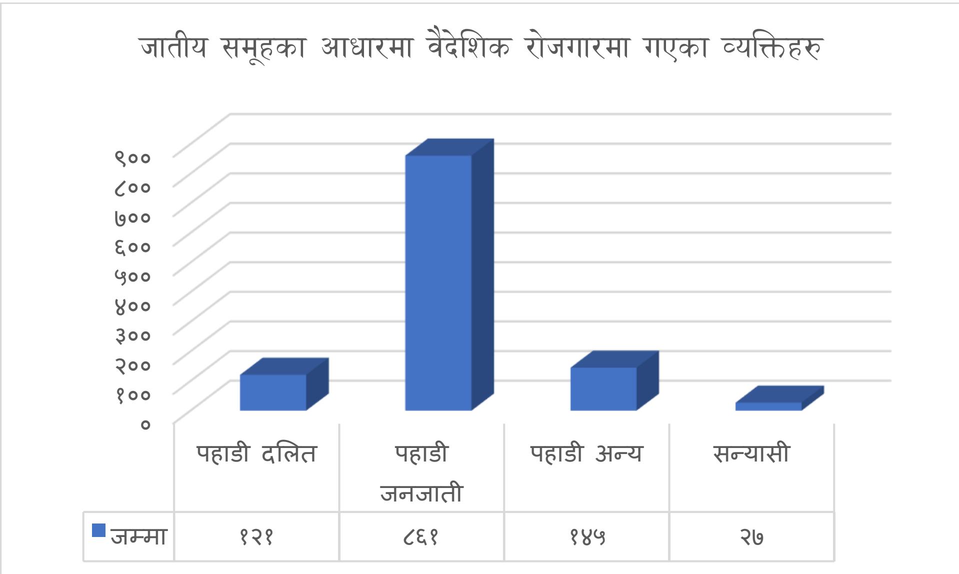

४.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

यस स्थानीय तहबाट १३ वटा जातजातिका व्यक्तिहरु बैदेशिक रोजगारमा गएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको जातजातिका आधारमा हेर्दा सबैभन्दा वढी अर्थात् ५७.१९ प्रतिशत राई जाति रहेका छन् । जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुको विवरण तालिका नं. १८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.१८: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

क स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१	विश्वकर्मा	101	8.75
२	परियार	9	0.78
३	तामाङ	92	7.97
४	मगर	12	1.04
५	नेवार	1	0.09
६	शेर्पा	66	5.72
७	गुरुङ	10	0.87
८	राई	660	57.19
९	लिम्बु	1	0.09
१०	बाहुन	15	1.3
११	क्षेत्री	129	11.18
१२	सन्यासी	27	2.34
१३	अन्य	31	2.69
	जम्मा	**1,154**	**100**

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

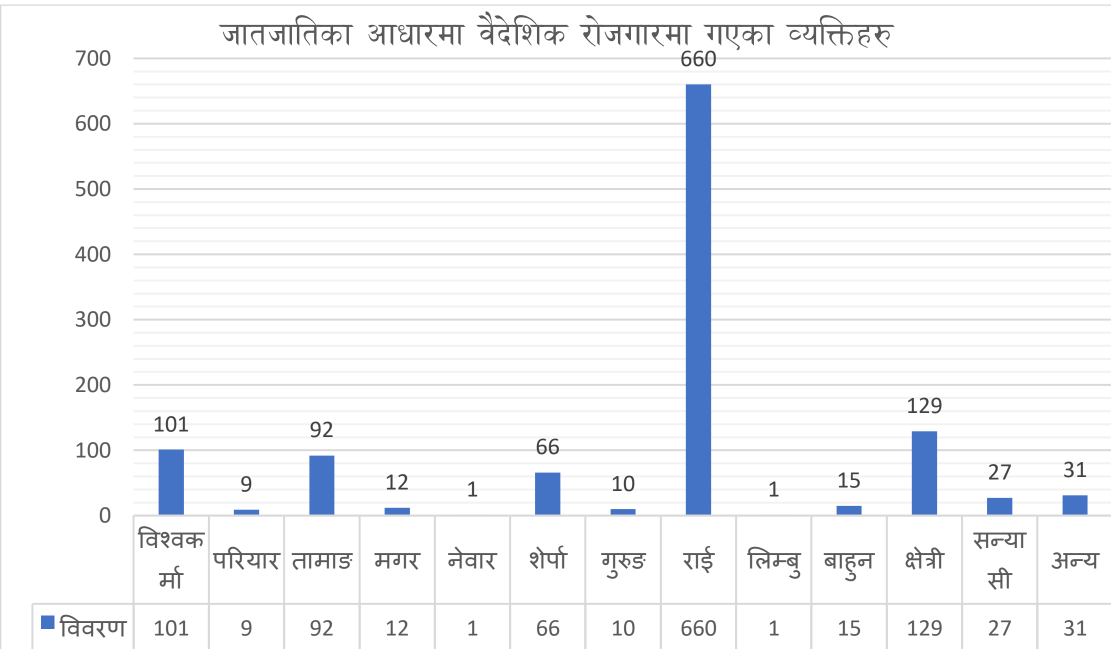

४.२.५ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं. १९ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

क्र. स.	विवरण	जम्मा	प्रतिशत
१	निराक्षर	३	०.२६
२	साक्षर	६७	५.८१
३	वाल कक्षा (कक्षा १ भन्दा मुनि)	२	०.१७
४	प्रावि	२५७	२२.२७
५	निमावि	३५४	३०.६८
६	मावि	१८८	१६.२९
७	एस. इ. इ.	११३	९.७९
८	उमावि	१४५	१२.५६
९	स्नातक	१९	१.६५
१०	स्नातकोत्तर	५	०.४३
११	विद्यावारिधि	१	०.०९
	जम्मा	**१,१५४**	**१००**

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

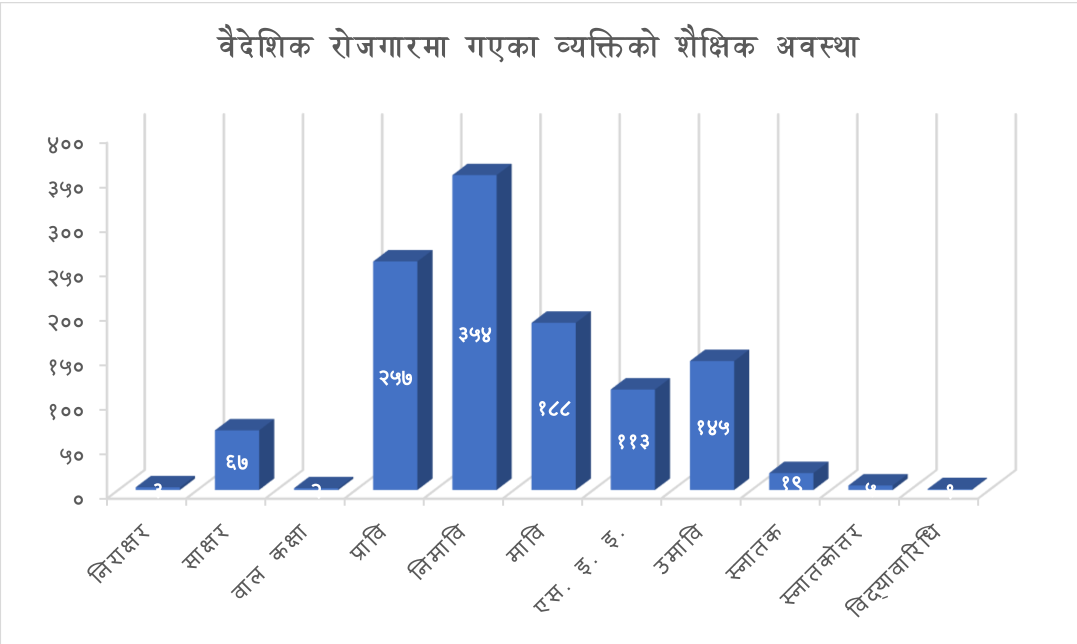

४.२.६ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं २० मा प्रस्तुत् गरिएको छ।

तालिका नं. २०: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

विवरण	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	एकल महिला	एकल पुरुष	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	७३३	४०१	४	०	०	८	८	१,१५४
प्रतिशत	६३.५२	३४.७५	०.३५	०	०	०.६९	०.६९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

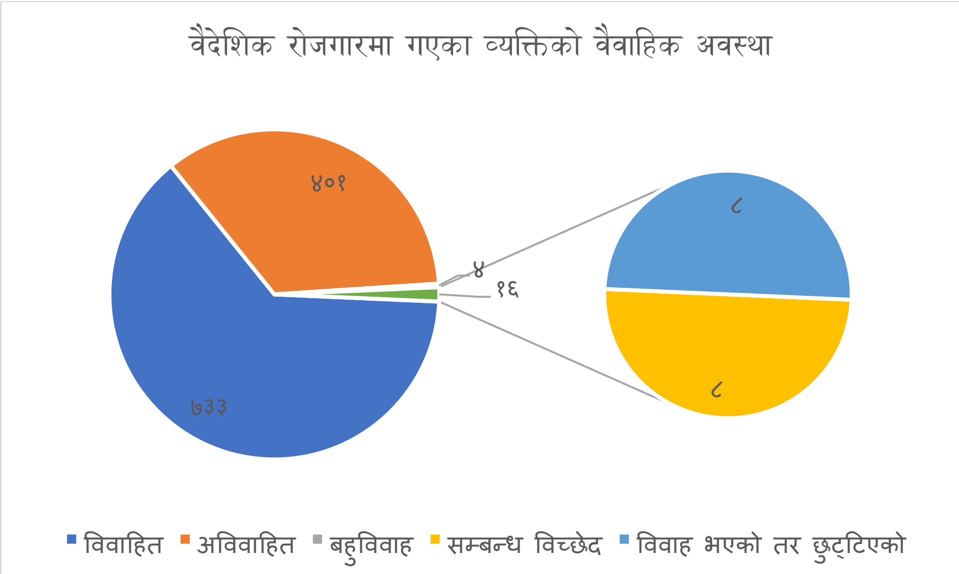

४.३ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको आर्थिक अवस्था

४.३.१ वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

घरको मुख्य पेशाले सो परिवारको आर्थिक अवस्थाको आँकलन गर्न सकिन्छ । यस पालिकाबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने १,१५४ जना मध्ये अधिकत्तम अर्थात ९८२ जनाको घरको मुख्य पेशा कृषि रहेको छ, जसले ८५.१ प्रतिशत ओगट्दछ । दोस्रोमा वैदेशिक रोजगारी पेशा, त्यसपछि अन्य पेशा गर्ने रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारका गएका व्यक्तिहरुको मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २१ मा प्रस्तुत गएिको छ ।

तालिका नं. २१ : वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

विवरण	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	व्यवसायिक कार्य (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री –)	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
जम्मा	९८२	३०	७	१	०	५	१२९	१,१५४
प्रतिशत	८५.१	२.६	०.६१	०.०९	०	०.४३	११.१८	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

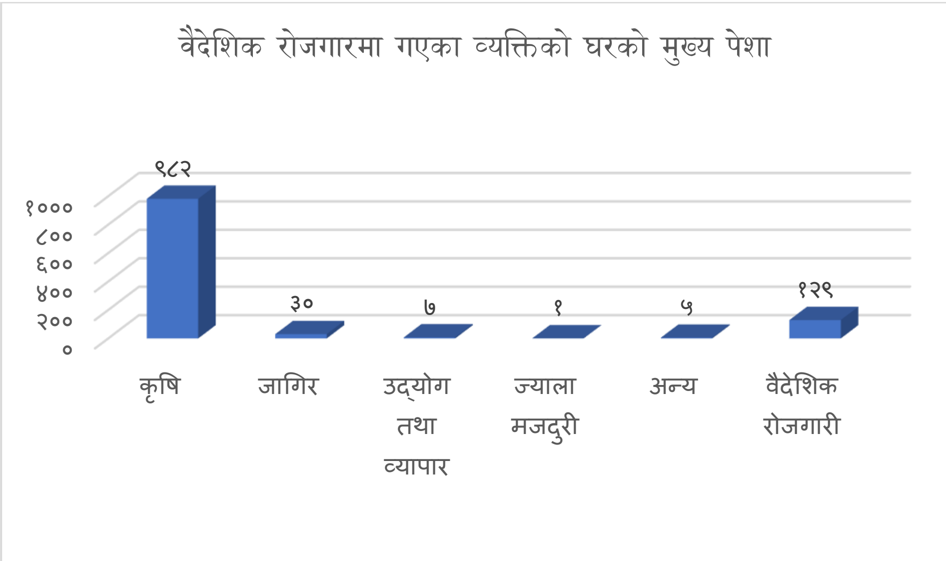

४.३.२ विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

विदेशमा हाल गरिरहेको कामको प्रकृतिको विवरण तालिका नं. २२ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. २२: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

विवरण	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	७७९	२१५	३	६	५५	९६	१,१५४
प्रतिशत	६७.५	१८.६३	०.२६	०.५२	४.७७	८.३२	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.४ सुरक्षित वैदेशिक रोजगारको अवस्था

४.४.१ वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

वैदेशिक रोजगारमा गएको माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २३ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २३: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

विवरण	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जी.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
जम्मा	८९६	३५	८२	१३	१७	१११	१,१५४
प्रतिशत	७७.६४	३.०३	७.११	१.१३	१.४७	९.६२	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

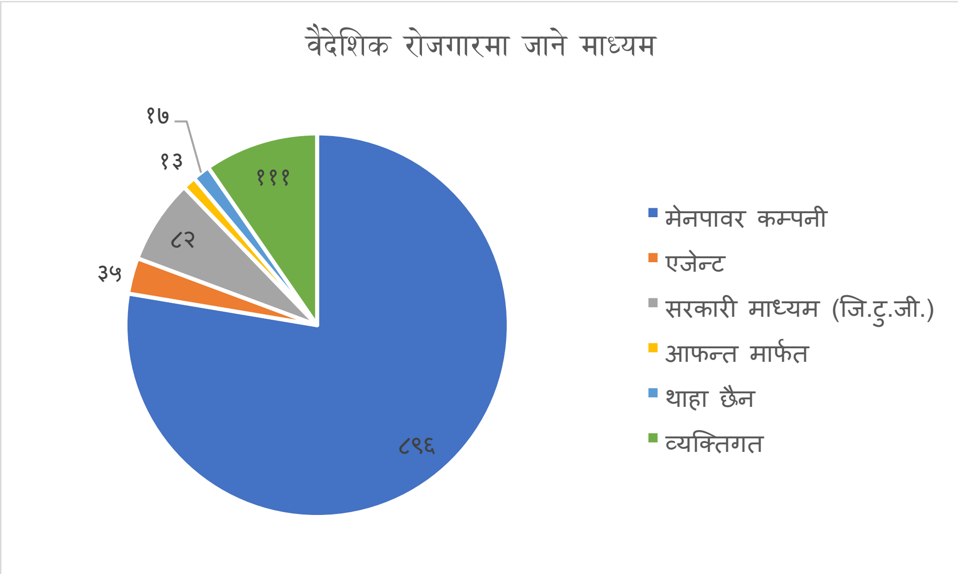

४.४.२ वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

वैदेशिक रोजगारमा जानेहरुले प्रयोग गरेको बाटोको विवरण तालिका नं. २४ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. २४: वैदेशिक रोजगारमा जाने बाटो

विवरण	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौं)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
जम्मा	१,०२१	१३२	१	१,१५४
प्रतिशत %	८८.४७	११.४४	०.०९	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

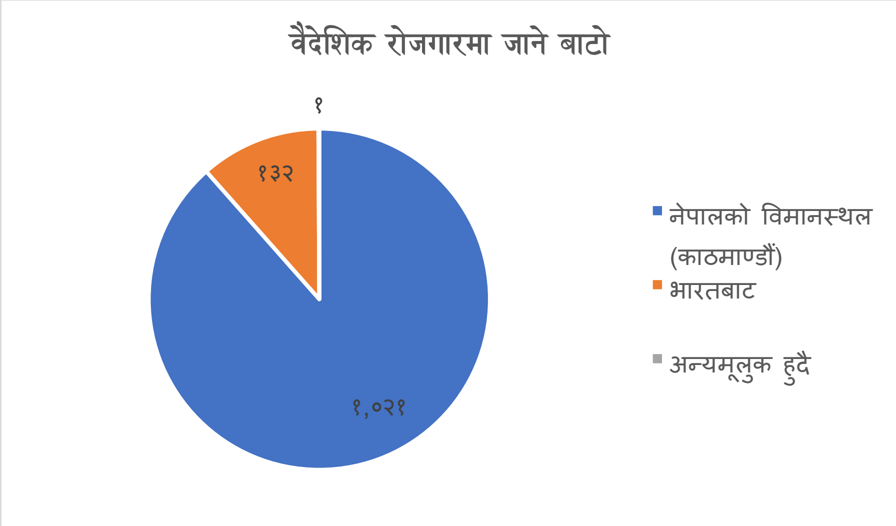

४.४.३ वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

वैदेशिक रोजगारमा जान नेपाल सरकारले अनिवार्य रुपमा श्रम स्विकृति लिएर काम गर्ने भिषामा मात्र जाने पाउने व्यवस्था गरेको छ । यद्यपि मानिसहरु विभिन्न प्रलोभन र प्रकृयागत झन्झटका कारण अन्य भिषामा विदेश गई काम गरिरहको पाइएको छ । यसरी अन्य भिषामा गएर काम गर्ने भनेको नेपाल सरकारका लागि अवैधानिक मानिन्छ । यस्तो अवस्थामा कामदारलाई कुनै समस्या पर्यो भने उद्धार, राहत तथा सहयोग पाउन समस्या हुन सक्दछ । हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका १,१५४ जनामा १,०१५ जना काम गर्ने भिषामा गएको छ भने भ्रमण भिषामा गएर काम गर्नेको कोहि नपाइएको र पढ्न जाने भिषामा गएर काम गरिहरने संख्य समान ५ जना रहेका छन् । यसैगरी १३४ जना उत्तरदातालाई कुन भिषामा गएको भन्ने जानकारी नै नभएको पाइएको छ । विदेशमा काम गर्नेहरुले प्रयोग गरेको भिषाको विवरण तालिका नं. २५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. २५: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

विवरण	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	भिजिट भिषा (भ्रमण भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	१,०१५	०	५	१३४	१,१५४
प्रतिशत %	८७.९५	०	०.४३	११.६१	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.४.४ कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वैदेशिक रोजागारमा जानेले घरमा कागजात छोडे वा नछोडेको विवरण तालिका नं. २६मा प्रस्तुत् गरिएको छ।

तालिका नं. २६: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

विवरण	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
जम्मा	३०	७९३	३३१	१,१५४
प्रतिशत %	२.६	६८.७२	२८.६८	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.४.५ वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विदेशमा गर्ने काम सम्बन्धी सिप आफुसँग भएकमा कमाइ राम्रो हुने र यसले वैदेशिक रोजगार उपलब्धिमूलक पनि बनाउँदछ । यद्यपि यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने १६.०३ प्रतिशतले मात्र सिप तालिम लिएर गएको पाइयो । बाँकी ८३.९७ प्रतिशत वैदेशिक रोजगारमा रहेका व्यक्तिहरु विना सीप विदेशमा काम गरी रहेका छन् । वैदेशिक रोजागार जानुपूर्व सिप तालिम लिनेको विवरण तालिका नं. २७ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.२७: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

विवरण	सीप तालिम लिनेको संख्या	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	१८५	९६९	१,१५४
प्रतिशत %	१६.०३	८३.९७	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

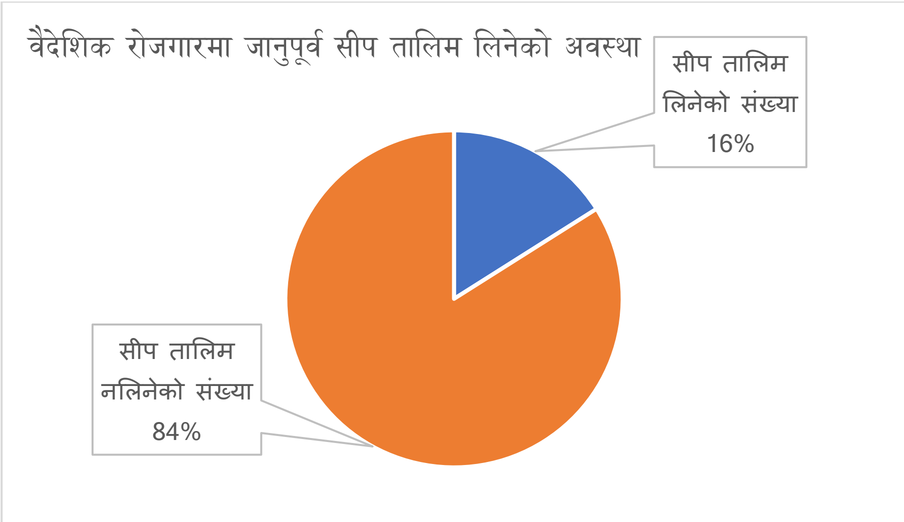

४.४.६ सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था

पर्याप्त सूचना र जानकारीको अभावमा वैदेशिक रोजगारमा जाने मानिसहरु विभिन्न समस्यामा परेका छन् । सुरक्षित वैदेशिक रोजगारका लागि सूचना तथा परामर्श अति आवश्यक हुन्छ। यहाँबाट वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्ति मध्ये १८.८ प्रतिशतले मात्र सूचना तथा परामर्श लिएको पाइयो भने बाँकीले कुनै सूचना तथा पशामर्श नै नलिई वैदेशिक रोजगामा गएको पाइयो । वैदेशिक रोजगारमा जानु अघि सूचना तथा परामर्श लिनेको विवरण तालिका नं. २८ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. २८: सूचना तथा परामर्ष लिएको अवस्था

विवरण	सूचना तथा परामर्ष लिनेको संख्या	सूचना तथा परामर्ष नलिनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	२१७	९३७	१,१५४
प्रतिशत %	१८.८	८१.२	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.५ वैदेशिक रोजगारमा जाँदाको लागत

४.५.१ वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

वैदेशिक रोजगारमा जाने क्रममा नेपाल सरकारले तोकेको भन्दा धेरै बढी पैसा तिरेर नेपालीहरु जाने गरेका छन् । धेरैजसो अर्थात ५८.६७ प्रतिशतले रु. २ लाखभन्दा बढी रकम तिरेर वैदेशिक रोजगारमा गएका छन्। यरीगरी २१.२३ प्रतिशतले रु. १ लाखदेखि २ लाखसम्म तिरेर गएका छन् । जम्मा १७४ जना उत्तरदातालाई वैदेशिक रोजगारमा जाँदा तिरेको रकम थाहा नभएको बताएका छन् । वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. २९ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. २९: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

विवरण	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,००० सम्म	रु. ५०,००० देखि १,००,००० सम्म	रु. १,००,००० देखि २,००,००० सम्म	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
जम्मा	६	२४	२८	२४५	६७७	१७४	१,१५४
प्रतिशत %	०.५२	२.०८	२.४३	२१.२३	५८.६७	१५.०८	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

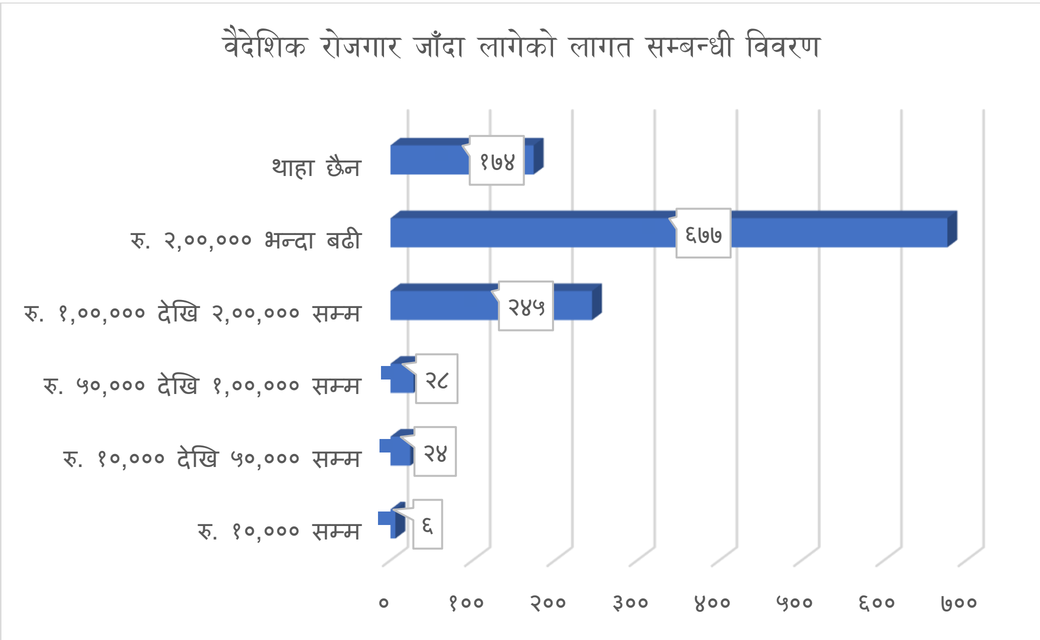

४.५.२ लागतको श्रोत

वैदेशिक रोजगारमा जाँदा लाग्ने रकमको स्रोतलाई हेर्दा अधिकत्तम अर्थात ८०.६८ प्रतिशतले व्याज तिर्ने गरी ऋण लिएका छन् भने १४.३ प्रतिशतले मात्र आफूसँग भएको पैसाबाट खर्च गरेका छन्। यसैगरी ४.९४ प्रतिशतले भने सापटी लिएका छन् र १ जनाले जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर गइका छन्। वैदेशिक रोजगारमा जान तिरेको पैसाको लागत सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३० मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३०: लागतको श्रोत

विवरण	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
जम्मा	१६५	५७	९३१	१	१,१५४
प्रतिशत %	१४.३	४.९४	८०.६८	०.०९	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

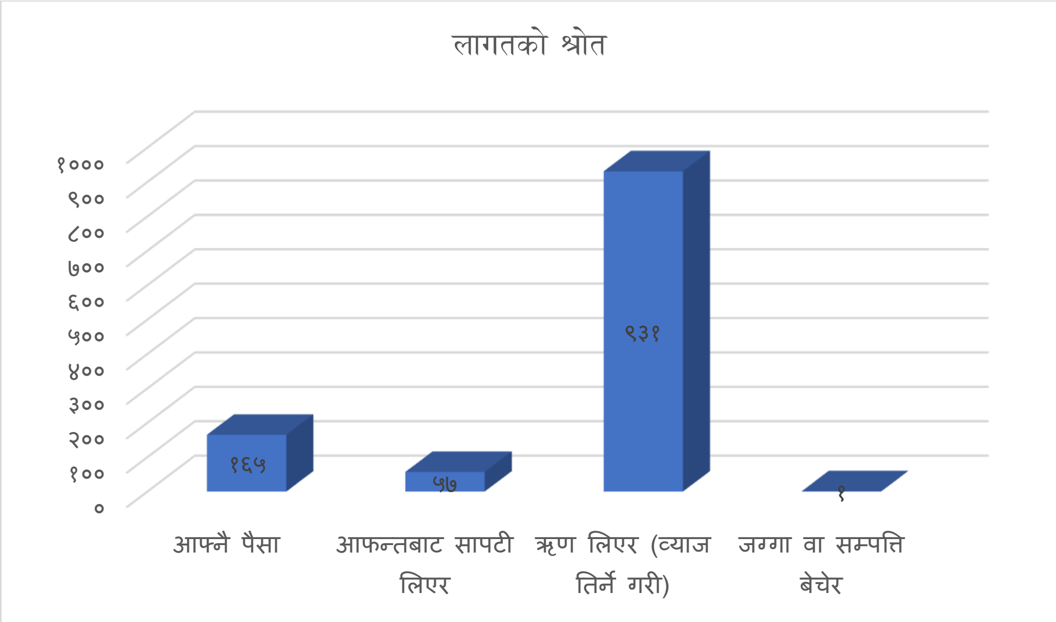

४.६ वैदेशिक रोजगारमा जाने व्यक्तिहरुबाट प्राप्त विप्रेषण

४.६.१ गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या

विगत १ वर्षको समयावधिमा ७५.६६ प्रतिशतले घर परिवारले मात्र विप्रेषणको रुपमा रकम पठाएका छन् भन बाँकी २४.३४ प्रतिशतले सो अवधिमा रकम नै पठाएका छैनन् । विप्रेषण पठाउने सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३१: गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या

विवरण	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
जम्मा	७१५	२३०	९४५
प्रतिशत %	७५.६६	२४.३४	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.६.२ विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विदेशबाट नेपालमा पैसा पठाउने विभिन्न माध्ययमहरु रहेका छन् । ति मध्ये सबैभन्दा बढी मनी ट्रान्सफर सेन्टरबाट ६२.४४ प्रतिशतले पठाउने गरेका छन् भने बैंक तथा फाइनान्सबाट ३६.५३ प्रतिशत र ०.२३ प्रतिशतले सहकारीबाट प्राप्त गरेका छन् । हुण्डी मार्फत पैसा पठाउनुलाई अवैध मानिन्छ । यद्यपि २ जनाले हुण्डी मार्फत पठाएका छन् । विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३२ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३२: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

विवरण	मनि ट्रान्सफर सेन्टर)	बैंक फाइनान्स	सहकारी	साथिभाई	हुण्डीबाट	जम्मा
जम्मा	३२०	५४७	२	५	२	८७६
प्रतिशत %	३६.५३	६२.४४	०.२३	०.५७	०.२३	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.६.३ विप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

यस स्थानीय तहमा एक वर्षभरीमा जम्मा २७ करोड २० लाख १६ हजार ४ सय र छयालिस रुपयाँ रकम विप्रेषण स्वरुप प्राप्त भएको छ । वडागत रुपमा वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषण रकम तालिका नं. ३३ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं.३३: विविप्रेषण आम्दानी (वार्षिक)

वडा नं.	प्राप्त विप्रेषण रु
१	३०,१८१,५००
२	५३,८१२,००६
३	१७,५१६,४००
४	४५,६१२,०००
५	७०,५९६,०५०
६	५४,२९८,५००
जम्मा	**२७,२०,१६,४५६**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.६.४ विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वैदेशिक रोजगारबाट प्राप्त विप्रेषणको खर्चलाई हेर्दा सबैभन्दा बढी ऋण तिर्न खचर्च भएको पाइएको छ । जसमा ६४.२७ प्रतिशत रहेको छ । त्यसपछि दैनिक उपभोगमा ११.१४ प्रतिशत खर्च भएको छ । यसैगरी घरायसी सम्पत्तिमा ८.५६ प्रतिशत, स्वास्थ्यमा २.९९ प्रतिशत र शिक्षामा २.९९ प्रतिशत खर्च गरेका छन् । कूल विप्रेषणमा ७.३४ प्रतिशत रकम मात्र बचत भएको देखिएको छ । विप्रेषणबाट प्राप्त रकम खर्चको विवरण तालिका नं. ३४ प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३४: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

क्रस	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
1	दैनिक उपभोग	३०,३१२,०२५	११.१४
2	ऋण तिर्न	१७४,८२०,९००	६४.२७
3	शिक्षा	१५,२७३,०२५	५.६१
4	स्वास्थ्य	८,१२५,५००	२.९९
5	घरायसी सम्पत्ति	२३,२७९,००६	८.५६
6	व्यवसायमा लगानी	२४१,०००	०.०९
7	बचत	१९,९६५,०००	७.३४

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.६.५ विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

विप्रेषण रकमबाट घडेरी किनेको विवरण तालिका नं. ३५ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३५ : विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

विवरण	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	जिल्ला सदरमुकाम भएको क्षेत्र	प्रदेश राजधानी क्षेत्र	काठमाण्डौं	किनेको छैन	जम्मा
जम्मा	९	७	२	४३	१०	१०८३	११५४
प्रतिशत %	०.७८	०.६१	०.१७	३.७३	०.८७	९३.८५	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.६.६ विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

विप्रषणबाट प्राप्त बचत गरिएको निकाय सम्बन्धी विवरण तालकि नं.३६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३६: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

विवरण	स्थानीय समूह	सहकारी	बैंक	फाइनाइन्स	जम्मा
जम्मा	६	५	७१	३	८५
प्रतिशत %	७.०६	५.८८	८३.५३	३.५३	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.७ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्या

४.७.१ वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

यस स्थानीय तहबाट हाल वैदेशिक रोजगारमा रहेका १,१५४ जनामा ३५ जना अर्थात ३.०३ प्रतिशत कामदारहरु वैदेशिक रोजगारमा रहँदा कुनै न कुनै समस्या भोगेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारको कारण समस्यामा परेको सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ३७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ३७: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

विवरण	समस्या भएको	समस्या नभएको	जम्मा
जम्मा	३५	१,११९	१,१५४
प्रतिशत %	३.०३	९६.९७	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.७.२ वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याहरु

हाल वैदेशिक रोजगामा रहेका व्यक्तिहरु कूल ३५ जना समस्याहरु परेका छन् । जसमा सबैभन्दा बढि सम्झौता बमोजिम तलब नभएको १६ जना रहेको छन् । दोश्रोमा सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको १५ जना रहेका छन् । यसैगरी ३ जना अलपत्र परेको, ९ जना विमार वा दुर्घटनामा परेको, ३ जना सम्पर्कविहीन र ८ जना अन्य समस्यामा परेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा रहँदा भोग्नु परेको समस्याको विवरण तालिका नं. ३८ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३८: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

विवरण	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
जम्मा	१६	१५	३	३	९	८	५४
प्रतिशत %	२९.६३	२७.७८	५.५६	५.५६	१६.६७	१४.८१	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

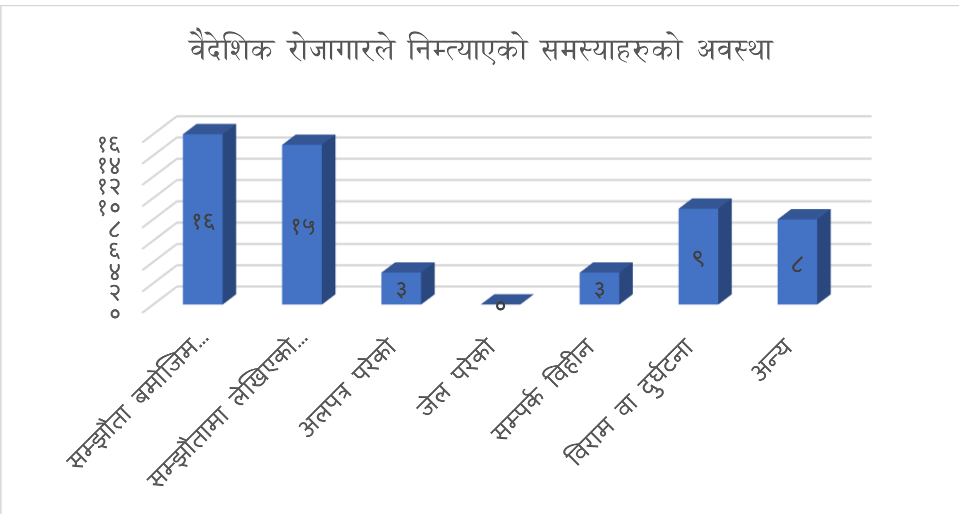

४.७.३ वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु

वैदेशिक रोजगारका कारण भोग्नु परेको पारिवारिक समस्याहरु तालिका नं. ३९ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ३९: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु

क्र स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१.	पारिवारिक बेमेल	२८	३२.१८
२.	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	७	८.०५
३.	दोश्रो विवाह गरेको	८	९.२
४.	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	९	१०.३४
५.	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	५	५.७५
६.	वालबच्चाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	४	४.६
७.	वृद्ध वुवा आमा मात्र घरमा भएको	२५	२८.७४
८.	गम्भिर मानसिक चिन्ता वा बेला बेलामा बेहोस हुने समस्या	१	१.१५
जम्मा		८७	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

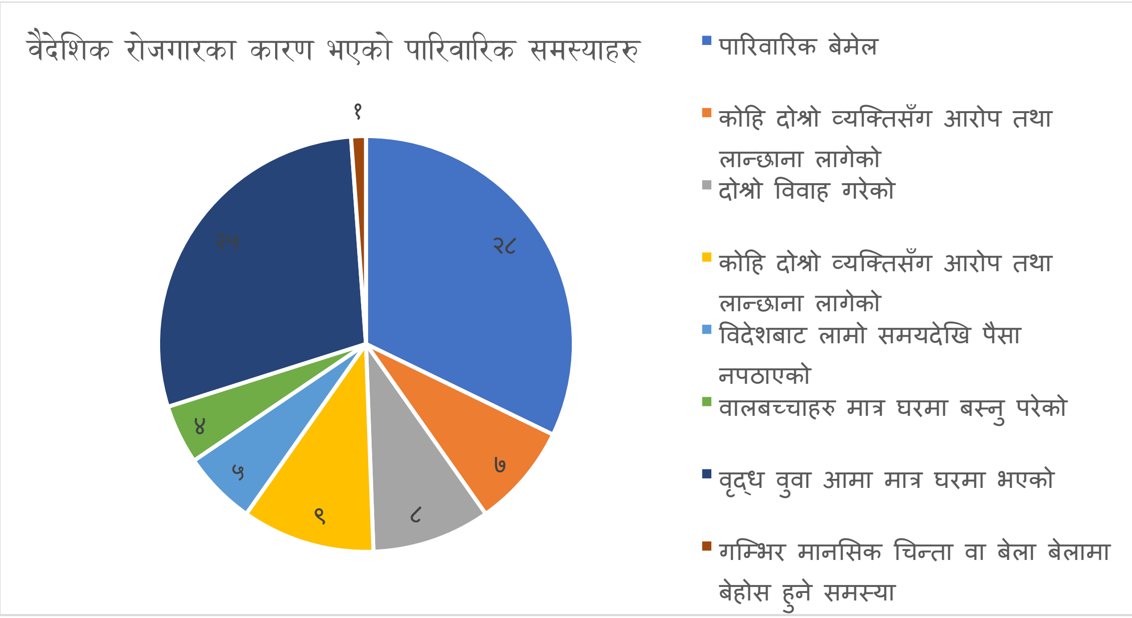

४.८ वैदेशिक रोजागारको सामाजिक लागत

४.८.१ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह

वैदेशिक रोजगारका कारण श्रीमान श्रीमति लामो समयसम्म सँगै नहुँदा पारिवारिक विचलन आई दोस्रो विवाह गर्ने गरेका छन् । प्राप्त तथ्याङ्क अनुसार वैदेशिक रोजगारकै कारण २४ जना पुरुष र महिला १६ जनाले दोस्रो विवाह गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारका कारण दोश्रो विवाह गरेको विवरण तालिका नं. ४० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४०: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण भएको दोश्रो विवाह

वडा नं.	पुरुषले गरेको दोश्रो विवाह	महिलाले गरेको दोश्रो विवाह	जम्मा
१	०	०	०
२	७	९	१६
३	१	०	१
४	१०	५	१५
५	१	२	३
६	५	०	५
जम्मा	२४	१६	४०
प्रतिशत %	६०.	४०.	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.८.२ वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

६० वर्ष नाघिसकेपछिको अवस्था भनेको परिवारसँग बसेर सहज जीवनकासाथ बाँच्ने उमेर हो । यद्यपि वैदेशिक रोजगारका कारण ती वृद्धवृद्धाहरु घरमा आफू मात्र बस्ने परेको अवस्था पनि रहेको छ । वैदेशिक रोजगारका कारण वृद्धवृद्धाहरु घरमा बस्नु परेका विवरण तालिका नं. ४१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४१: वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

वडा नं.	वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	नपरेको	जम्मा
१	९	११६	१२५
२	२४	१८३	२०७
३	२	१५२	१५४
४	३०	१७४	२०४
५	७०	२१९	२८९
६	६	१६९	१७५
जम्मा	१४१	१,०१३	१,१५४
प्रतिशत %	१२.२२	८७.७८	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

४.८.३ बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारमा गएपछि विप्रेषण प्राप्त हुने र सो विप्रेषणबाट बालबच्चाहरुको पढाइमा लगानी भइरहेको छ। राम्रो शिक्षाका लागि आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउने गरेका छन् । वैदेशिक रोजगारमा गएका १,१५४ मध्ये ९१७ जनाको घरबाट बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउन कै लागि बाहिर गएका छैनन् । ७५ जना छोरा, ५० जना छोरी तथा यसैगरी छोरा र छोरी दुबै पढाउनका लागि ११२ जना आफ्नो गाउँ छोडेर शहरतिर बोर्डिङ् स्कुल पढाइ रहेको पाइएको छ । बोर्डिङ स्कुल पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहर गएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४२: बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

विवरण	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
जम्मा	९१७	७५	५०	११२	१,१५४
प्रतिशत %	७९.४६	६.५	४.३३	९.७१	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

परिच्छेद -५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण

५.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको संख्या

५.१.१ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

डाटावेस सिस्टममा संकलन गरिएको विगत ५ वर्षभित्र वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर हाल नेपालमा बसेका जम्मा २३० जना रहेका छन् । ति मध्ये ९ जना मात्र महिला छन् भने बाँकी २२१ जना पुरुष रहेका छन्। वडागत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी वडा नम्बर २ र सबैभन्दा कम वडा नम्बर १ रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण तालिका नं. ४३ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं.४३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वडागत विवरण

वडा नं.	परिवार संख्या	व्यक्ति संख्या		
		महिला	पुरुष	जम्मा
१	५	१	४	५
२	६३	३	६२	६५
३	३८	१	३७	३८
४	४०	१	४३	४४
५	२४	२	२२	२४
६	४८	१	५३	५४
जम्मा	२१८	९	२२१	२३०
प्रतिशत %		३.९१	९६.०९	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

५.१.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

यस स्थानीय तहका वडाहरु भित्र पनि विभिन्न वस्तीहरुमा विभाजन गरी वस्तीगत रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको तथ्याङ्क संकलन गरिएको थियो । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण तालिका नं. ४४ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं.४४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको टोलगत विवरण

वडा नं.	टोलको नाम	घरधुरी संख्या	महिला संख्या	पुरुष संख्या	जम्मा संख्या
१	गौरेनि कुलुङ	1	0	1	1
	चौतारे	1	1	0	1
	बुम्लिङटार	2	0	2	2
	काम्लेटार	1	0	1	1
	जम्मा	**5**	**1**	**4**	**5**
२	खहरे डाँडा	1	0	1	1
	लेखबेसी	2	0	2	2
	सहकारी	4	0	4	4
	सेराटारि	2	0	2	2
	सेरोफेरोमा	1	0	1	1
	कटहरे	1	0	1	1
	खमारे	4	0	4	4
	भलेन्दाक	2	0	2	2
	चिसापानी	2	0	2	2
	पियोग	4	1	4	5
	ठोट्नेरि	15	1	14	15
	सानो ताल	9	0	9	9
	देउराली	1	0	1	1
	जिमिगाउँ	4	0	4	4
	त्यालुङ	1	0	1	1
	मुल गाउँ	1	0	1	1
	घले गाउँ	2	0	2	2
	कङ्दुवा	1	0	2	2
	जौंटार	1	1	0	1
	दागबेला	3	0	3	3
	याँगि	2	0	2	2
	जम्मा	**63**	**3**	**62**	**65**
३	तिन्तामा	8	0	8	8
	गोथे बजार	6	1	5	6
	गिरी गाउँ	2	0	2	2

	मगर गाउँ	1	0	1	1
	गोपिनी चौर	1	0	1	1
	अधिकारी	1	0	1	1
	ताल	8	0	8	8
	पान्दुरे	3	0	3	3
	ओखे	8	0	8	8
	जम्मा	**38**	**1**	**37**	**38**
४	मेम्पाङ	6	0	6	6
	खाटाम्मा	8	0	10	10
	लिम्खिम	3	0	3	3
	गुरुङ गाउँ	2	0	2	2
	दुङमा	3	0	4	4
	मालिमा	2	0	2	2
	मासखर्क	2	1	2	3
	पाङलुङ	3	0	3	3
	डिलखर्क	7	0	7	7
	ओसेप्ला	4	0	4	4
	जम्मा	**40**	**1**	**43**	**44**
५	च्याक्सिला बाक्सिंदा चिलिम्धाप टोल	5	1	4	5
	सिल्बास कुवादो जौबारी टोल	4	0	4	4
	तेन्दो राटमाटे बोखुम्मा टोल	5	0	5	5
	चोम्फो फेदी टोल	1	0	1	1
	माथिलो मातेल टोल	3	0	3	3
	सैयपत्री टोल	5	1	4	5
	ठुलो बिङमा साना बिङमा टोोल	1	0	1	1
	जम्मा	**24**	**2**	**22**	**24**
६	ओसेप्ला	11	0	12	12
	सालेवा	16	0	16	16
	स्याम्मा	12	0	14	14
	थुम्लुङ	9	1	11	12
	जम्मा	**48**	**1**	**53**	**54**
	जम्मा	**218**	**9**	**221**	**230**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

५.१.३ उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुलाई ५ वटा उमेर समूहगत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा बढी अर्थात् ५६.५ प्रतिशत २५ देखि ३५ वर्ष उमेर समूहका रहेका छन् भने दास्रोमा ३५ देखि ४५ वर्ष उमेर समूहका २५.७ प्रतिशत रहेका छन् । उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४५: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

विवरण	१८ —२४ वर्षसम्म	२५ —३५ वर्षसम्म	३५— ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
जम्मा	३२	१३०	५९	९	२३०
प्रतिशत %	१३.९	५६.५	२५.७	३.९	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

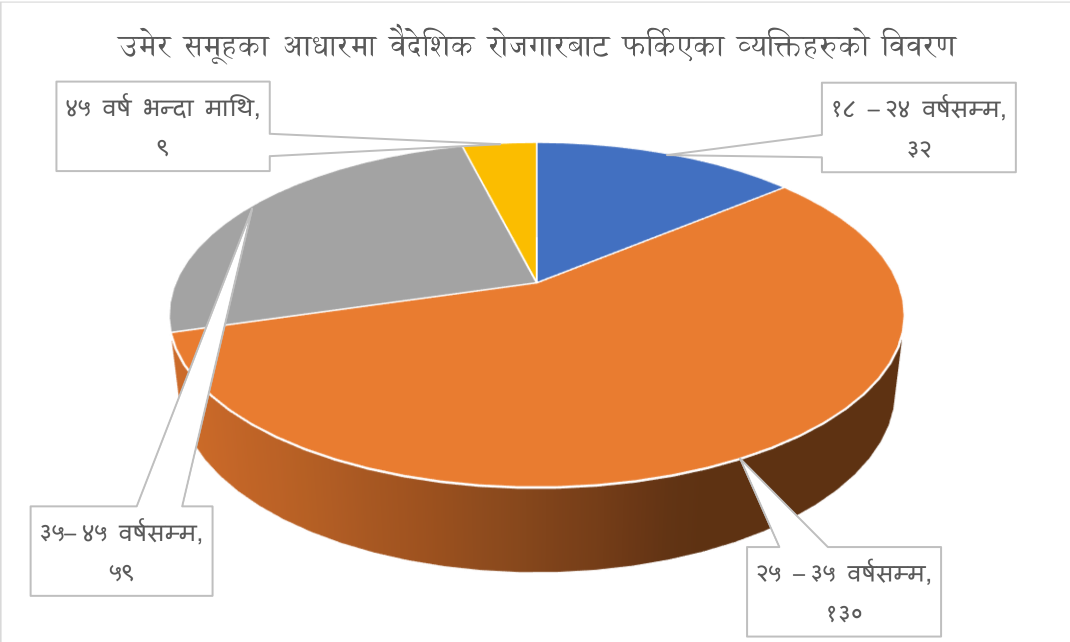

५.१.४ देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

फर्केर आएकाहरुको वर्गिकत देशगत विवरण तालिका नं. ४६ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४६: देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

विवरण	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
जम्मा	५९	११६	५	१	३६	१३	२३०
प्रतिशत %	२५.६५	५०.४३	२.१७	०.४३	१५.६५	५.६५	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

५.१.५ देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

देशगत रुपमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको विवरण तालिका नं. ४७ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ४७: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

क स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१.	मलेशिया	५९	२५.६५
२.	साउदी अरेबिया	३५	१५.२२
३.	कतार	३३	१४.३५
४.	यु.ए.ई./दुवई	३७	१६.०९
५.	कुवेत	७	३.०४
६.	बहराईन	४	१.७४
७.	जोर्डन	१	०.४३
८.	जापान	१	०.४३
९.	भारत	३६	१५.६५
१०.	कोरिया	५	२.१७
११.	अन्य	१२	५.२२
जम्मा		**२३०**	**१००**

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

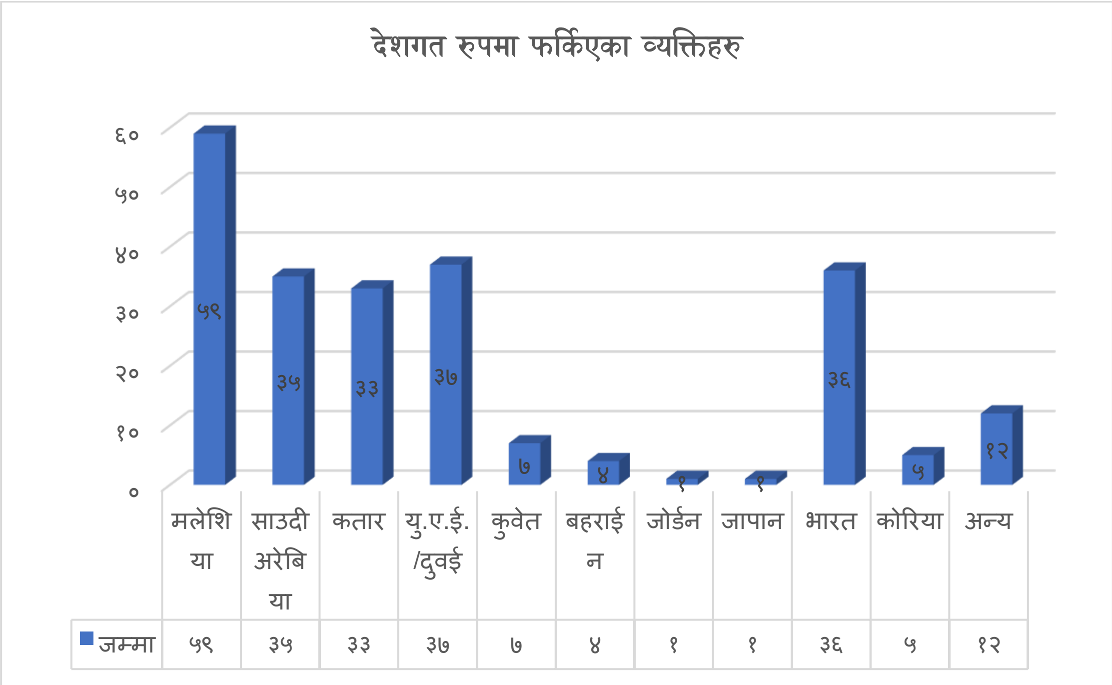

५.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सामाजिक अवस्था

५.२.१ धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको धार्मिक स्थिति तालिका नं. ४८ मा देखाइएको छ ।

तालिका नं. ४८: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

विवरण	हिन्दू	बौद्ध	इस्लाम	क्रिश्चियन	किराँत	जम्मा
जम्मा	७९	३५	१	२	११३	२३०
प्रतिशत %	३४.३५	१५.२२	०.४३	०.८७	४९.१३	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

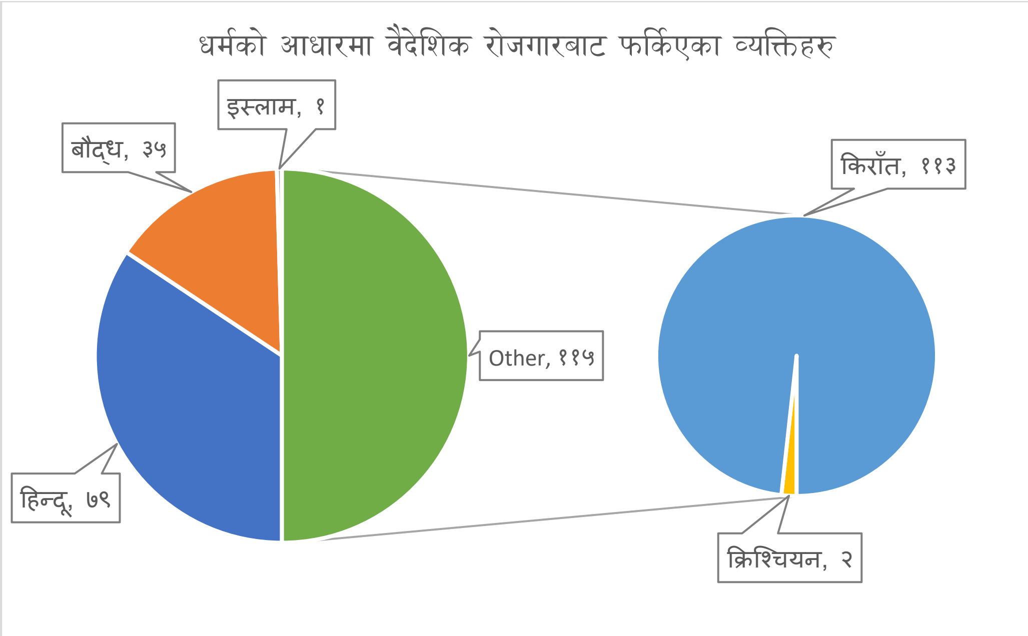

५.२.२ मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु विभिन्न भाषी रहेका छन् । सबैभन्दा बढी नेपाली भाषी रहेका छन्। नेपाली भाषी ७६.९६ प्रतिशत रहेका छन् । दोश्रोमा राई भाषी १७.३९ प्रतिशत छन् भने बाँकी अन्य भाषीहरु रहेका छन् । मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आउनेहरुको विवरण तालिका नं. ४९ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं.४९: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

विवरण	नेपाली	तामाङ	नेवारी	शेर्पा	राई	जम्मा
जम्मा	१७७	७	१	५	४०	२३०
प्रतिशत %	७६.९६	३.०४	०.४३	२.१७	१७.३९	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

५.२.३ जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण तालिका नं. ५० मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं. ५०: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

विवरण	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	जम्मा
जम्मा	२५	१६४	३६	५	२३०
प्रतिशत %	१०.८७	७१.३	१५.६५	२.१७	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

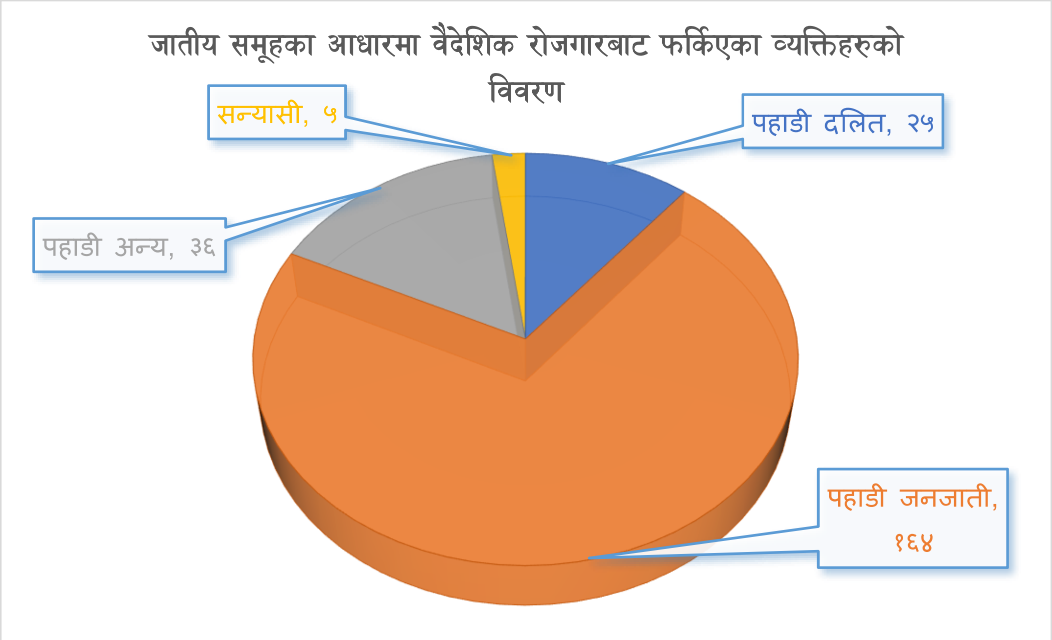

५.२.४ जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरुको विवरण तालिका नं. ५१ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं.५१: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

क स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१.	विश्वकर्मा	२१	९.१३
२.	तामाङ	२१	९.१३
३.	मगर	४	१.७४
४.	नेवार	३	१.३
५.	शेर्पा	५	२.१७
६.	गुरुङ	१	०.४३
७.	राई	१२३	५३.४८
८.	बाहुन	६	२.६१
९.	क्षेत्री	२९	१२.६१
१०.	सन्यासी	५	२.१७
११.	अन्य	११	४.७८
१२.	ह्योल्मो	१	०.४३
	जम्मा	**२३०**	**१००**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

५.२.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था न्यून स्तर देखिन्छ। सरदरमा हेर्दा साक्षर र प्रा.वि. देखि उ.मा.वि. तहसम्म पढेका व्यक्तिहरु रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएर आएकाहरुको शैक्षिक अवस्था सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. ५२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

क स	विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
१.	साक्षर	१३	५.६५
२.	वाल कक्षा (कक्षा १ भन्दा मुनि)	३	१.३
३.	प्रावि	६८	२९.५७
४.	निमावि	५७	२४.७८
५.	मावि	४१	१७.८३
६.	एस. इ. इ.	२७	११.७४
७.	उमावि	१८	७.८३
८.	स्नातक	३	१.३
	जम्मा	**२३०**	**१००**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

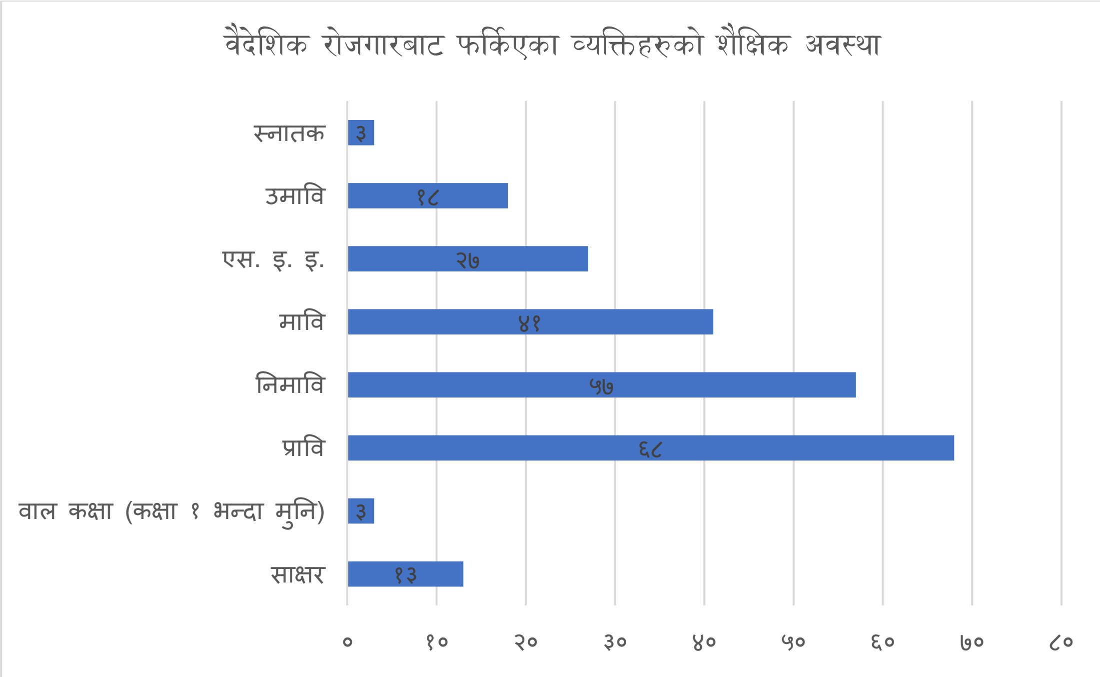

५.२.६ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल यहिँ रहेका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था हेर्दा ७९.५७ प्रतिशत विवाहित रहेका छन् भने अविवाहित १९.१३ प्रतिशत र अन्य ३ जना रहेका छन्। वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकाहरुको वैवाहिक अवस्था तालिका नं. ५३ मा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका नं.५३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

विवरण	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
जम्मा	१८३	४४	१	१	१	२३०
प्रतिशत %	७९.५७	१९.१३	०.४३	०.४३	०.४३	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

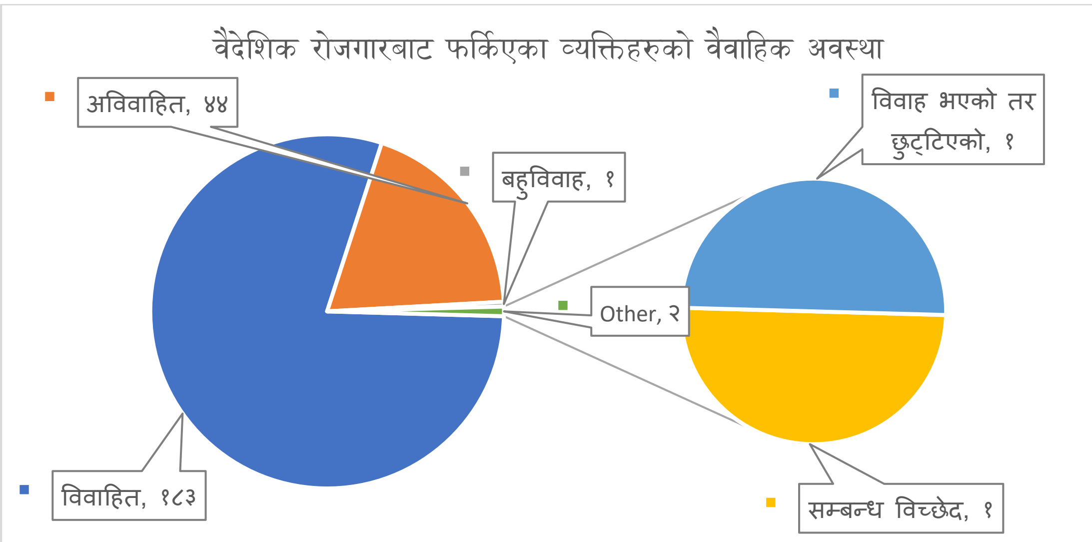

५.२.७ वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

तथ्याङ्क संकलनका क्रममा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको ५ वर्षसम्मका अवधिलाई मात्र समेटिएको छ। सोभन्दा वढी अवधि व्यतित् गरेको व्यक्तिसँग विदेशमा रहँदा सिकेको ज्ञान, सीप बिर्सन सक्ने तथा कमाएको रकम पनि खर्च भइसक्ने हुन सक्दछ । यसरी फर्केर आएको ५ वर्षसम्मको अवधि लिँदा १ वर्ष अवधि भएको ११६ जना रहेका छन् भने २ वर्ष अवधि भएका १५.६५ प्रतिशत रहेका छन् । त्यसैगरी ३ वर्ष हुने १३.९१ प्रतिशत र ४ देखि ५ वर्ष हुने १६.९६ प्रतिशत रहेका छन् । यसरी हेर्दा कम वर्ष हुने धेरै र बढी वर्ष व्यतित् हुने कम संख्या देखिएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरको विवरण तालकि नं. ५४ मा प्रस्तुत गर्रिको छ ।

तालिका नं.५४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

विवरण	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथी	जम्मा
जम्मा	११६	३६	३२	३९	७	२३०
प्रतिशत %	५०.४३	१५.६५	१३.९१	१६.९६	३.०४	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

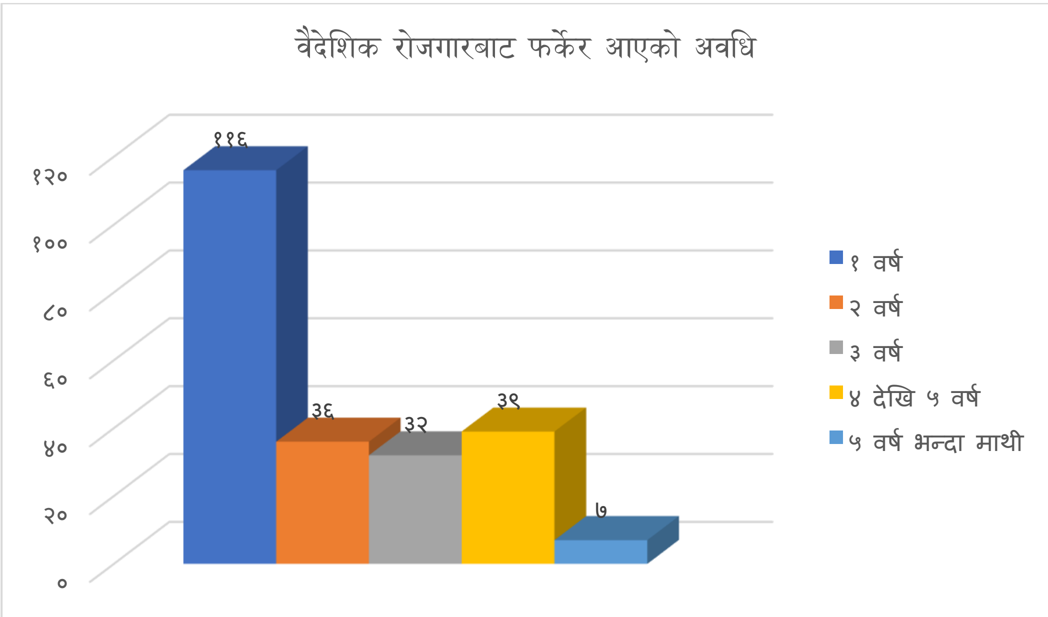

५.२.८ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वैदेशिकर रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु विभिन्न कारण स्वदेश फर्किएका हुन्छन । यस स्थानीय तहमा रहेका वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएका व्यक्तिहरुमा सबै भन्दा बढी सम्झौता अवधि सकिएर ५४.७८ प्रतिशत रहेका छन् । दोस्रोमा अन्य कारण १३.४८ प्रतिशत छन् भने घरायसी समस्याका कारण फर्किने ११.७४ प्रतिशत, आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण ७.३९प्रतिशत रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केको कारणका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आउनेहरको विवरण तालकि नं. ५५ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं.५५: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

विवरण	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
जम्मा	१२६	२३	१	५	१७	२७	३१	२३०
प्रतिशत %	५४.७८	१०.	०.४३	२.१७	७.३९	११.७४	१३.४८	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

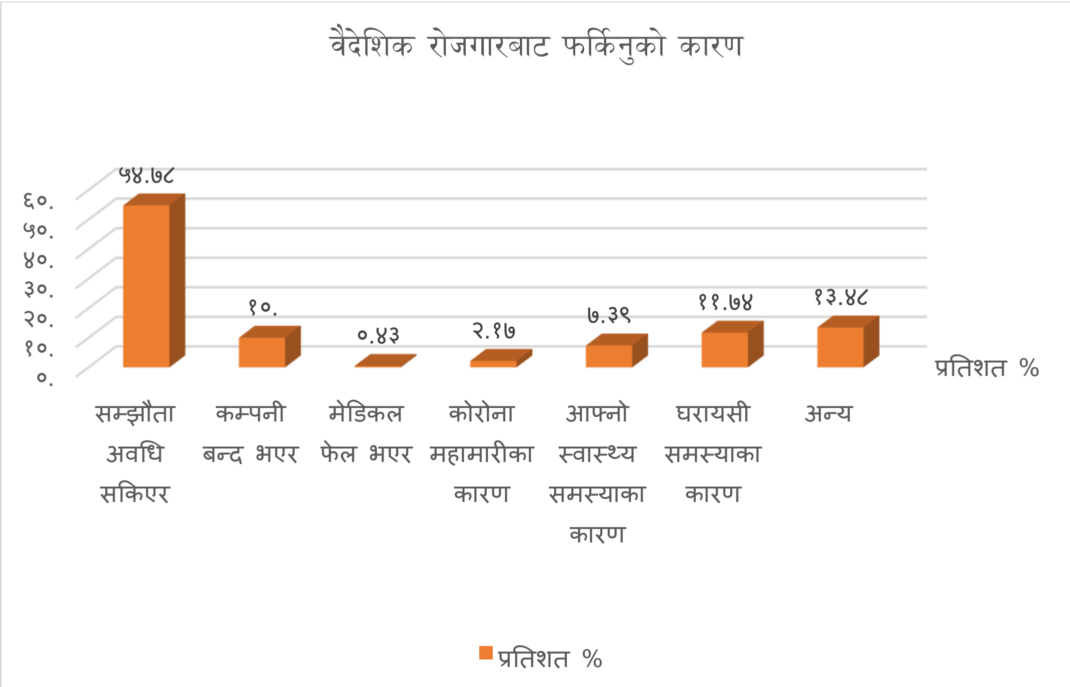

५.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको सिप तथा अनुभव

५.३.१ विदेशमा गरेको कामको प्रकार

विदेशमा काम गरेको प्रकारको विवरण तालकिा नं. ५६ मा प्रस्तुत गर्रिको छ ।

तालिका नं ५६: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

विवरण	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
जम्मा	१३८	६९	१	२२	२३०
प्रतिशत %	६०.	३०.	०.४३	९.५७	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

५.३.२ वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण

वैदेशिक रोजगारका क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभव सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५७ मा प्रस्तुत् गरिएको छ।

तालिका नं.५७: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण

क्र. सं.	कामका अनुभवहरु	जम्मा	प्रतिशत %
1	निर्माण सम्बन्धी (कारपेन्टर, डकर्मी, पेन्टर, स्टिल फिक्सर..)	३८	१६.५२
2	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बिङ, अटोमोबाइल, वेल्डर ..)	२	०.८७
3	सामानहरु उत्पादन सम्बन्धी	८	३.४८
4	कृषि सम्बन्धी	५	२.१७
5	ड्राईभर तथा मेसिन चलाउने	७	३.०४
6	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी (होटल कुक वेटर ब्युटी पार्लर गारमेन्ट..)	२१	९.१३
7	सुपरभाईजर, फोरम्यान	१	०.४३
8	दक्ष व्यवसाय, व्यवस्थापक	१०	४.३५
9	अन्य (लेवर, सरसरफाइ, प्याकेजिङ, लोडिङ, डेलिभरी..)	११२	४८.७
10	सुरक्षा /सेक्युरिटि गार्ड	२६	११.३
	जम्मा	२३०	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

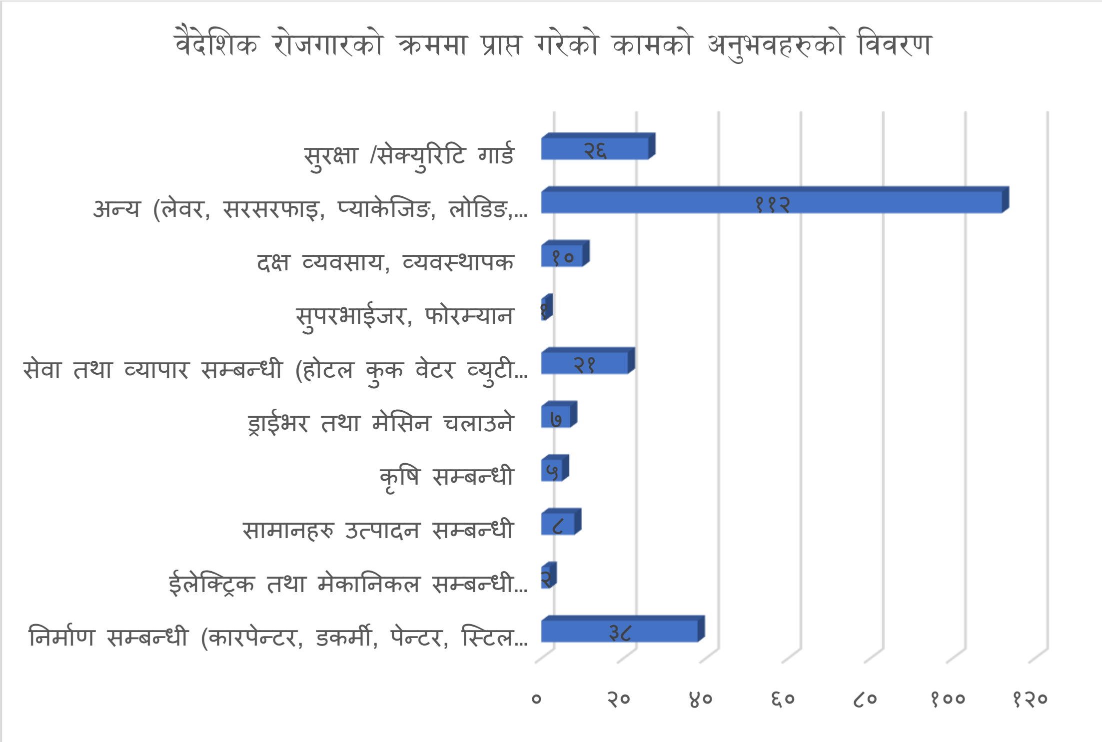

५.३.३ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका २३० जना मध्ये २२५ जनाले नेपालमा हाल कुनै पनि सिप तालिम लिएको छैनन् । बाँकी ५ जनाले सिप तालिम लिएका छन्, जसमा १ जनाले ३ महिनासम्मको र ४ जनाले ३ सोभन्दा बढी अवधिको तालिम लिएको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सिप तालिम लिएको सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ५८ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ५८: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

विवरण	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
जम्मा	२२५	१	४	२३०
प्रतिशत %	९७.८३	०.४३	१.७४	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

५.४ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको अवस्था

५.४.१ फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका २३० जना व्यक्तिहरुमा ५४.३५ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न जाने सोंच व्यक्त गरेका छन् भने बाँकी ४५.६५ प्रतिशत फेरी विदेशमा काम गर्न नजाने सोंच रहेका छन् । वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएकाहरुको फेरी वैदेशिक रोजगारमा जाने सोंच सम्बन्धी विवरण तालकिा नं. ५९ मा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं ५९: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

विवरण	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सोंच हुने	जम्मा
जम्मा	१२५	१०५	२३०
प्रतिशत %	५४.३५	४५.६५	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

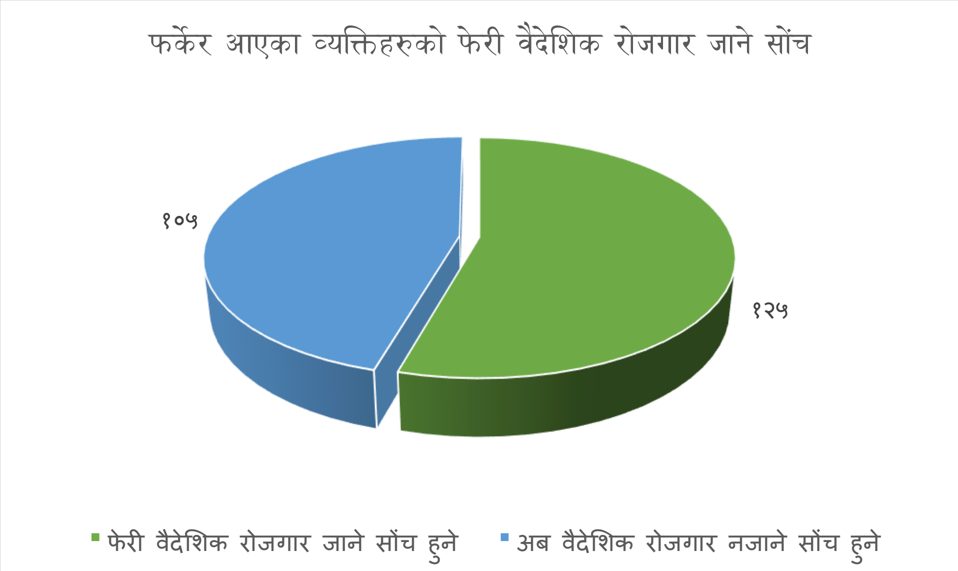

५.४.२ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै बसिरहेका व्यक्तिहरु हाल के गर्दैछन् भन्ने विवरण प्राप्त गर्नका लागि उनिहरुलाई सोधिएको प्रश्नबाट प्राप्त जवाफ अनुसार कूल २३० जनामा १५४ जना फुर्सदमा नै रहेका, ६५ जना आफ्नै व्यवसायमा लागेको, २ जना जागिरमा लागेको र बाँकी ९ जना अन्य काममा काममा लागेको पाइएको छ । वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको हालको संलग्नता सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ६० मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६० : वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

विवरण	फुर्सदमा छ कुनै काम छैन	आफ्नै व्यवसायमा लागेको छ	जागिरमा लागेको छ	अन्य काममा लागेको छ	जम्मा
जम्मा	१५४	६५	२	९	२३०
प्रतिशत %	६६.९६	२८.२६	०.८७	३.९१	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

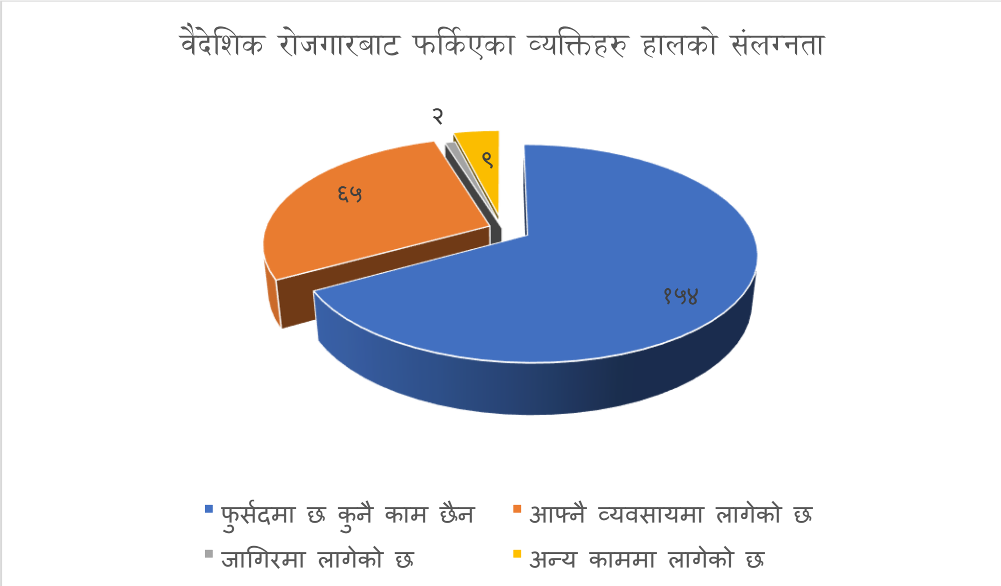

५.४.३ व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर हाल नेपालमा नै व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवयायको प्रकृतिका बारेमा जानकारी संकलन गर्दा व्यवसाय गर्ने ६५ जना मध्ये ५३ जना कृषि व्यवसाय, ८ जना व्यापार व्यवसाय, र बाँकी ४ जना अन्य कार्यमा संलग्न रहका छन् । व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुकको विवरण तालिका नं. ६१ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६१: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

विवरण	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	अन्य	जम्मा
जम्मा	५३	८	४	६५
प्रतिशत %	८१.५४	१२.३१	६.१५	१००

स्रोत: घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

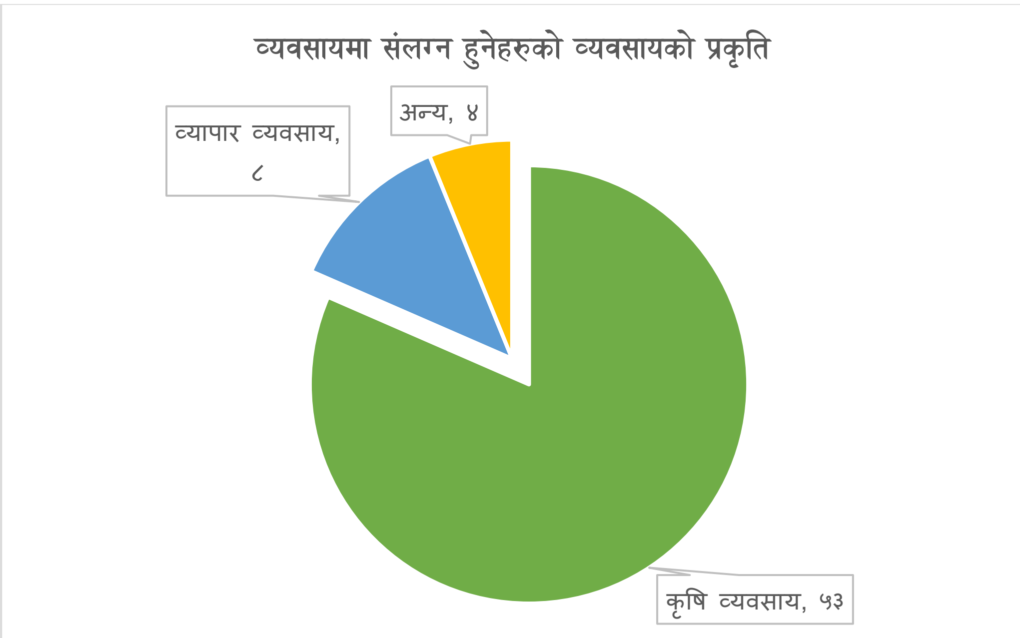

५.५ वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको आर्थिक पुनःएकीकरणको सम्भावनाहरु

५.५.१ नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

व्यवसाय सञ्चालन गर्न देखिएको समस्या सम्बन्धी विवरण तालिका नं. ६२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं ६२: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

विवरण	जम्मा	प्रतिशत %
पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नुहनु)	२०२	३३.८९
व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	१६९	२८.३६
प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	११६	१९.४६
उत्पादिन सामानले बजार नपाउनु	६७	११.२४
उपयुक्त नीति नियम तथा कानुन नहुनु	४२	७.०५
जम्मा	**५९६**	**१००**

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

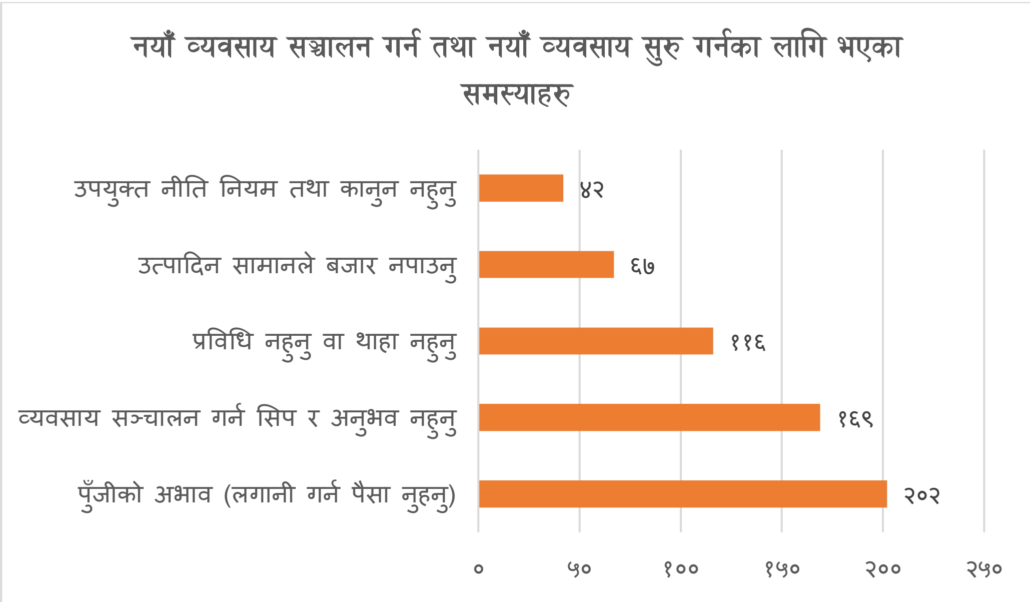

५.५.२ नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर नेपालमा नै काम गर्न चाहनेहरुको विवरण तालिका नं. ६३ मा प्रस्तुत् गरिएको छ।

तालिका नं६३: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

विवरण	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने	जम्मा
जम्मा	३	८४	१६	२	१०५
प्रतिशत %	२.८६	८०.	१५.२४	१.९	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

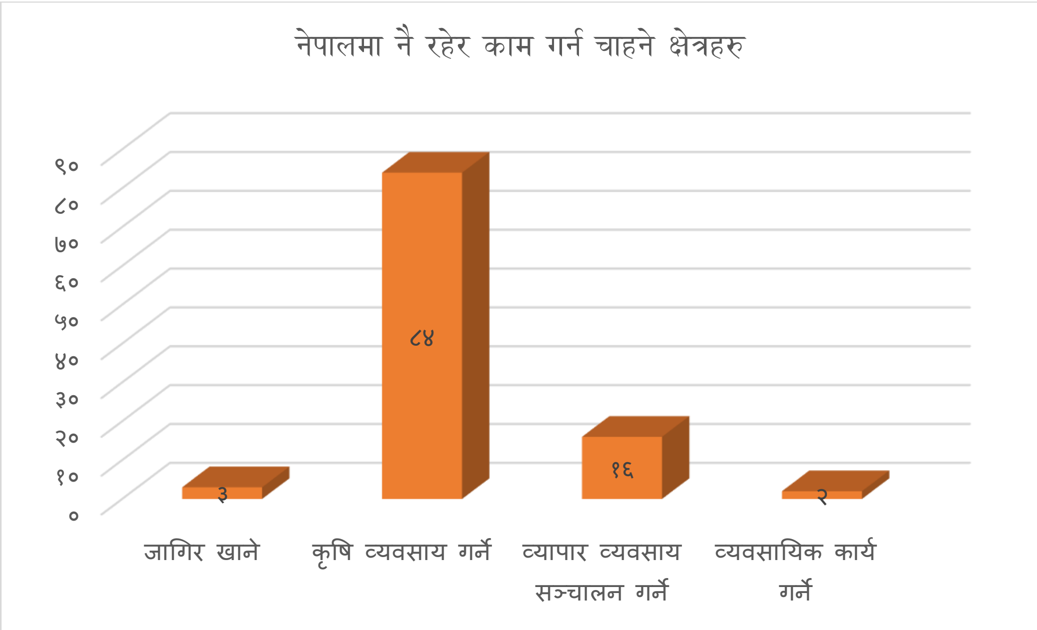

५.५.३ नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

नेपालमा स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरुको विवरण तालिका नं. ६४ मा प्रस्तुत् गरिएको छ ।

तालिका नं ६४:नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

विवरण	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्रविधि सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
जम्मा	७९	९२	६६	४४	३४	३१५
प्रतिशत %	२५.०८	२९.२१	२०.९५	१३.९७	१०.७९	१००

स्रोतः घरधुरी सर्भेक्षण, २०८२

अनुसूचि

अनुसूचि नं. १: उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	१८ –२४ वर्षसम्म	२५ –३५ वर्षसम्म	३५– ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१.	१५	६८	३६	५	१२५
२.	४०	१०९	४९	७	२०७
३.	६	१३५	१३	०	१५४
४.	३८	१२२	३५	८	२०४
५.	८६	१४५	४८	१०	२८९
६.	५०	९४	२७	३	१७५
जम्मा	**२३५**	**६७३**	**२०८**	**३३**	**११५४**
प्रतिशत %	**२०.४**	**५८.३**	**१८.**	**२.९**	**१००**

अनुसूचि नं. २ : देशगत (वर्गिकृत) रुपमा वैदेशिक रोजगारमा गएको देश

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक (साउदी अरेबिया, कतार, यु.ए.ई., कुवेत, बहराईन, ओमन)	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
१.	२१	५२	१०	०	२८	१४	१२५
२.	१९	६८	१०	०	६५	४५	२०७
३.	३९	८६	१२	०	२	१५	१५४
४.	५८	९४	१९	०	४	२९	२०४
५.	४८	१४२	१८	६	३	७२	२८९
६.	४१	१०२	१२	०	४	१६	१७५
जम्मा	**२२६**	**५४४**	**८१**	**६**	**१०६**	**१९१**	**१,१५४**
प्रतिशत %	**१९.५८**	**४७.१४**	**७.०२**	**०.५२**	**९.१९**	**१६.५५**	**१००**

अनुसूचि नं. ३: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (क)

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./दुवई	कुवेत	बहराईन	ओमन
१	२१	२२	७	१७	४	०	२
२	१९	१२	१३	३१	१०	१	१
३	३९	२२	२६	२९	५	३	१
४	५८	१८	९	५५	८	२	२
५	४८	३५	२४	६०	२०	३	०
६	४१	३४	९	४९	९	१	०
जम्मा	२२६	१४३	८८	२४१	५६	१०	६
प्रतिशत %	१९.५८	१२.३९	७.६३	२०.८८	४.८५	०.८७	०.५२

अनुसूचि नं. ४: वैदेशिक रोजगारमा गएको देश (ख)

वडा नं.	जोर्डन	जापान	भारत	कोरिया	अमेरिका	बेलायत	अन्य (अन्य देश)	जम्मा
१	०	५	२८	१०	०	०	९	१२५
२	०	८	६५	१०	०	०	३७	२०७
३	०	१	२	१२	०	०	१४	१५४
४	०	७	४	१९	०	१	२१	२०४
५	६	२२	३	१८	१	०	४९	२८९
६	०	३	४	१२	०	०	१३	१७५
जम्मा	६	४६	१०६	८१	१	१	१४३	१,१५४
प्रतिशत %	०.५२	३.९९	९.१९	७.०२	०.०९	०.०९	१२.३९	१००

अनुसूचि नं. ५ :वैवैदेशिक रोजगारमा दोहर्याएर गएको अवस्था

वडा नं.	पहिलो पटक	दोश्रो पटक	तेस्रो पटक	चौथो वा सो भन्दा बढि	जम्मा
१	७९	३५	७	४	१२५
२	१३२	४६	२१	८	२०७
३	९२	४१	२०	१	१५४
४	१२८	५३	२०	३	२०४
५	२३३	३९	१४	३	२८९
६	१४२	२३	७	३	१७५
जम्मा	८०६	२३७	८९	२२	१,१५४
प्रतिशत %	६९.८४	२०.५४	७.७१	१.९१	१००

अनुसूचि नं. ६ : धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	इस्लाम	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
१	७०	७	०	०	४८	०	१२५
२	१४३	१७	०	०	४७	०	२०७
३	२९	३७	०	०	८८	०	१५४
४	८	३९	०	०	१५७	०	२०४
५	१९	६९	०	२	१९७	२	२८९
६	५९	१५	०	०	१०१	०	१७५
जम्मा	३२८	१८४	०	२	६३८	२	१,१५४
प्रतिशत %	२८.४२	१५.९४	०	०.१७	५५.२९	०.१७	१००

अनुसूचि नं. ७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	मगर	शेर्पा	गुरुङ	राई	अन्य	जम्मा
१	८२	२	०	०	०	४१	०	१२५
२	१९०	०	०	०	०	१६	१	२०७
३	१२४	९	१	०	३	१७	०	१५४
४	१३०	१०	०	१५	०	४९	०	२०४
५	२१	१८	०	५१	०	१९९	०	२८९
६	१६४	०	०	०	०	११	०	१७५
जम्मा	७११	३९	१	६६	३	३३३	१	१,१५४
प्रतिशत %	६१.६१	३.३८	०.०९	५.७२	०.२६	२८.८६	०.०९	१००

अनुसूचि नं. ८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	इस्लाम	क्रिश्चियन	किराँत	अन्य	जम्मा
१	७०	७	०	०	४८	०	१२५
२	१४३	१७	०	०	४७	०	२०७
३	२९	३७	०	०	८८	०	१५४
४	८	३९	०	०	१५७	०	२०४
५	१९	६९	०	२	१९७	२	२८९
६	५९	१५	०	०	१०१	०	१७५
जम्मा	३२८	१८४	०	२	६३८	२	१,१५४
प्रतिशत %	२८.४२	१५.९४	०	०.१७	५५.२९	०.१७	१००

अनुसूचि नं. ९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	परियार	तामाङ	मगर	नेवार	शेर्पा	गुरुङ	राई	लिम्बु
१.	21	5	6	0	0	0	0	49	0
२.	50	0	12	0	0	0	2	49	1
३.	5	2	20	12	1	0	8	99	0
४.	2	0	24	0	0	16	0	161	0
५.	13	0	18	0	0	49	0	201	0
६.	10	2	12	0	0	1	0	101	0
जम्मा	**101**	**9**	**92**	**12**	**1**	**66**	**10**	**660**	**1**
प्रतिशत %	**8.75**	**0.78**	**7.97**	**1.04**	**0.09**	**5.72**	**0.87**	**57.19**	**0.09**

अनुसूचि नं. १०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख)

वडा नं.	बाहुन	क्षेत्री	सन्यासी	अन्य	जम्मा
१.	3	40	0	1	125
२.	12	38	17	26	207
३.	0	3	1	3	154
४.	0	0	0	1	204
५.	0	2	6	0	289
६.	0	46	3	0	175
जम्मा	**15**	**129**	**27**	**31**	**1,154**
प्रतिशत %	**1.3**	**11.18**	**2.34**	**2.69**	**100**

अनुसूचि नं. ११: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	निरा क्षर	साक्षर	वाल कक्षा	प्रावि	निमा वि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नात क	स्नात कोत्तर	विद्या वारिधि	जम्मा
१	२	१३	०	२५	२७	१७	१०	२३	६	२	०	१२५
२	०	२७	०	४७	२७	१५	३०	५३	७	०	१	२०७
३	०	१	१	३४	७६	३०	१	१०	१	०	०	१५४
४	०	३	१	५५	५५	५३	५	२७	२	३	०	२०४
५	०	२२	०	४८	१२०	४३	५५	०	१	०	०	२८९
६	१	१	०	४८	४९	३०	१२	३२	२	०	०	१७५
जम्मा	३	६७	२	२५७	३५४	१८८	११३	१४५	१९	५	१	१,१५४
प्रतिशत %	०.२६	५.८१	०.१७	२२.२७	३०.६८	१६.२९	९.७९	१२.५६	१.६५	०.४३	०.०९	१००

अनुसूचि नं. १२: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
१	८६	३९	०	०	०	१२५
२	१४०	६१	४	१	१	२०७
३	१२४	३०	०	०	०	१५४
४	१३९	५७	०	६	२	२०४
५	१५३	१३४	०	०	२	२८९
६	९१	८०	०	१	३	१७५
जम्मा	७३३	४०१	४	८	८	१,१५४
प्रतिशत %	६३.५२	३४.७५	०.३५	०.६९	०.६९	१००

अनुसूचि नं. १३: वैदेशिक रोजगारमा गएका व्यक्तिको घरको मुख्य पेशा

वडा नं.	कृषि	जागिर	उद्योग तथा व्यापार	ज्याला मजदुरी	अन्य	वैदेशिक रोजगारी	जम्मा
१	११९	६	०	०	०	०	१२५
२	१६६	९	२	१	१	२८	२०७
३	५८	०	३	०	०	९३	१५४
४	१९६	२	१	०	४	१	२०४
५	२६९	१३	०	०	०	७	२८९
६	१७४	०	१	०	०	०	१७५
जम्मा	९८२	३०	७	१	५	१२९	१,१५४
प्रतिशत %	८५.१	२.६	०.६१	०.०९	०.४३	११.१८	१००

अनुसूचि नं. १४: विदेशमा गरिरहेको कामको प्रकृति

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	फोरम्यान	सुपरभाइजर	अन्य	थाहा छैन	जम्मा
१	११३	६	२	३	०	१	१२५
२	६९	६४	१	२	११	६०	२०७
३	११२	४१	०	०	१	०	१५४
४	१०९	६६	०	१	१०	१८	२०४
५	२२९	११	०	०	३३	१६	२८९
६	१४७	२७	०	०	०	१	१७५
जम्मा	७७९	२१५	३	६	५५	९६	१,१५४
प्रतिशत %	६७.५	१८.६३	०.२६	०.५२	४.७७	८.३२	१००

अनुसूचि नं. १५: वैदेशिक रोजगारमा जाने माध्यम

वडा नं.	मेनपावर कम्पनी	एजेन्ट	सरकारी माध्यम (जि.टु.जी.)	आफन्त मार्फत	थाहा छैन	व्यक्तिगत	जम्मा
१	७७	६	१४	०	०	२८	१२५
२	८०	१६	१७	१०	१६	६८	२०७
३	१३९	१	१२	०	०	२	१५४
४	१७५	०	२५	०	०	४	२०४
५	२८०	०	०	३	१	५	२८९
६	१४५	१२	१४	०	०	४	१७५
जम्मा	**८९६**	**३५**	**८२**	**१३**	**१७**	**१११**	**१,१५४**
प्रतिशत %	**७७.६४**	**३.०३**	**७.११**	**१.१३**	**१.४७**	**९.६२**	**१००**

अनुसूचि नं. १६: वैदेशिक बाटो रोजगारमा जाने

वडा नं.	नेपालको विमानस्थल (काठमाण्डौं)	भारतबाट	अन्यमूलुक हुदै	जम्मा
१	९४	३१	०	१२५
२	१३३	७४	०	२०७
३	१५१	३	०	१५४
४	१९५	९	०	२०४
५	२८४	५	०	२८९
६	१६४	१०	१	१७५
जम्मा	**१,०२१**	**१३२**	**१**	**१,१५४**
प्रतिशत %	**८८.४७**	**११.४४**	**०.०९**	**१००**

अनुसूचि नं. १७: वैदेशिक रोजगार जाँदा प्रयोग गरेको भिषाको प्रकार

वडा नं.	वर्किङ भिषा (काम गर्ने भिषा)	स्टुडेन्ट भिषा (पढ्न जाने भिषा)	थाहा छैन	जम्मा
१	९७	०	२८	१२५
२	११९	४	८४	२०७
३	१५२	०	२	१५४
४	२००	०	४	२०४
५	२७६	१	१२	२८९
६	१७१	०	४	१७५
जम्मा	**१,०१५**	**५**	**१३४**	**१,१५४**
प्रतिशत %	**८७.९५**	**०.४३**	**११.६१**	**१००**

अनुसूचि नं. १८: कागजपत्र घरमा छोडे वा नछोडेको

वडा नं.	छोडेर जानेको संख्या	नछोड्नेको संख्या	थाहा नहुने	जम्मा
१	४	९१	३०	१२५
२	२	३२	१७३	२०७
३	२३	४०	९१	१५४
४	१	१७५	२८	२०४
५	०	२८७	२	२८९
६	०	१६८	७	१७५
जम्मा	३०	७९३	३३१	१,१५४
प्रतिशत %	२.६	६८.७२	२८.६८	१००

अनुसूचि नं. १९: वैदेशिक रोजगारमा जानुपूर्व सीप तालिम लिनेको अवस्था

वडा नं.	सीप तालिम लिनेको संख्याा	सीप तालिम नलिनेको संख्या	जम्मा
१	३३	९२	१२५
२	४७	१६०	२०७
३	३७	११७	१५४
४	३४	१७०	२०४
५	१३	२७६	२८९
६	२१	१५४	१७५
जम्मा	१८५	९६९	१,१५४
प्रतिशत %	१६.०३	८३.९७	१००

अनुसूचि नं. २०: सूचना तथा परामर्श लिएको अवस्था

वडा नं.	सूचना तथा परामर्श लिनेको संख्या	सूचना तथा परामर्श नलिनेको संख्या	जम्मा
१	३७	८८	१२५
२	७६	१३१	२०७
३	४४	११०	१५४
४	३२	१७२	२०४
५	८	२८१	२८९
६	२०	१५५	१७५
जम्मा	२१७	९३७	१,१५४
प्रतिशत %	१८.८	८१.२	१००

अनुसूचि नं. २१: वैदेशिक रोजगार जाँदा लागेको लागत सम्बन्धी विवरण

वडा नं.	रु. १०,००० सम्म	रु. १०,००० देखि ५०,०००	रु. ५०,००० देखि १,००,०००	रु. १,००,००० देखि २,००,०००	रु. २,००,००० भन्दा बढी	थाहा छैन	जम्मा
१	३	७	९	४८	२८	३०	१२५
२	०	३	८	२३	८२	९१	२०७
३	०	२	१	१०१	३९	११	१५४
४	०	०	१	१२	१६४	२७	२०४
५	२	१२	९	५७	२०७	२	२८९
६	१	०	०	४	१५७	१३	१७५
जम्मा	६	२४	२८	२४५	६७७	१७४	१,१५४
प्रतिशत %	०.५२	२.०८	२.४३	२१.२३	५८.६७	१५.०८	१००

अनुसूचि नं. २२: लागतको श्रोत

वडा नं.	आफ्नै पैसा	आफन्तबाट सापटी लिएर	ऋण लिएर (व्याज तिर्ने गरी)	जग्गा वा सम्पत्ति बेचेर	जम्मा
१	४०	१	८४	०	१२५
२	८१	१८	१०७	१	२०७
३	५	२५	१२४	०	१५४
४	२१	३	१८०	०	२०४
५	९	१०	२७०	०	२८९
६	९	०	१६६	०	१७५
जम्मा	१६५	५७	९३१	१	१,१५४
प्रतिशत %	१४.३	४.९४	८०.६८	०.०९	१००

अनुसूचि नं. २३: गत १ वर्षमा विप्रेषण पठाउनेको संख्या

वडा नं.	विप्रेषण पठाउनेको संख्या	विप्रेषण नपठाउनेको संख्या	जम्मा
१	१०३	१५	११८
२	९४	५७	१५१
३	१४१	३	१४४
४	८५	७१	१५६
५	२००	३४	२३४
६	९२	५०	१४२
जम्मा	७१५	२३०	९४५
प्रतिशत %	७५.६६	२४.३४	१००

अनुसूचि नं. २४: विप्रेषण प्राप्त गर्ने माध्यम

वडा नं.	मनि ट्रान्सफर सेन्टर (आइ.एम.इ.)	बैंक फाइनान्स	सहकारी	साथिभाई	हुण्डीबाट	जम्मा
१	९९	४	०	१	१	१०५
२	६२	७१	०	४	१	१३८
३	३७	१०३	१	०	०	१४१
४	३८	७९	०	०	०	११७
५	१	१९९	१	०	०	२०१
६	८३	९१	०	०	०	१७४
जम्मा	**३२०**	**५४७**	**२**	**५**	**२**	**८७६**
प्रतिशत %	**३६.५३**	**६२.४४**	**०.२३**	**०.५७**	**०.२३**	**१००**

अनुसूचि नं. २५: विप्रेषण खर्च (वार्षिक)

वडा नं.	विप्रेषण लगानीका क्षेत्रहरु						
	दैनिक उपभोग	ऋण तिर्न	शिक्षा	स्वास्थ्य	घरायसी सम्पत्ति	व्यवसायमा लगानी	बचत
१	२,४१४,०००	२७,७१७,५००	५०,०००	०	०	०	०
२	७,२६०,०००	१७,६२१,०००	५,४०७,०००	५,३८५,०००	१५,५६९,००६	२१६,०००	२,३५४,०००
३	५,४२७,०००	७,९७५,९००	१,५९५,०००	१,२९१,५००	४०,०००	०	१,१८७,०००
४	३,३२५,०००	२६,९६२,०००	३,६७५,०००	२५०,०००	६,०००,०००	०	५,४००,०००
५	७,१७५,०२५	५०,४२०,०००	२,५८३,०२५	१,१९९,०००	१७०,०००	२५,०००	९,०२४,०००
६	४,७११,०००	४४,१२४,५००	१,९६३,०००	०	१,५००,०००	०	२,०००,०००
जम्मा	**३०,३१२,०२५**	**१७४,८२०,९००**	**१५,२७३,०२५**	**८,१२५,५००**	**२३,२७९,००६**	**२४१,०००**	**१९,९६५,०००**
प्रतिशत %	**११.१४**	**६४.२७**	**५.६१**	**२.९९**	**८.५६**	**०.०९**	**७.३४**

अनुसूचि नं. २६: विप्रेषणबाट घर घडेरी किन्नेको विवरण

वडा नं.	आफ्नै पालिका क्षेत्र	पालिका नजिकैको शहर	जिल्ला सदरमुकाम भएको क्षेत्र	प्रदेश राजधानी क्षेत्र	काठमाण्डौं	किनेको छैन	जम्मा
१	०	०	०	०	०	१	१
२	८	५	०	१३	७	८८	१२१
३	१	०	२	४	०	०	७
४	०	२	०	२२	१	५६	८१
५	०	०	०	०	०	२	२
६	०	०	०	४	२	१०८	११४
जम्मा	**९**	**७**	**२**	**४३**	**१०**	**२५५**	**३२६**
प्रतिशत %	**२.७६**	**२.१५**	**०.६१**	**१३.१९**	**३.०७**	**७८.२२**	**१००**

अनुसूचि नं. २७: विप्रेषणबाट प्राप्त रकम बचत गरिएको निकाय

वडा नं.	स्थानीय समूह	सहकारी	बैंक	फाइनाइन्स	जम्मा
१	०	०	०	०	०
२	२	०	५	०	७
३	२	३	५	०	१०
४	०	२	१५	०	१७
५	२	०	४१	३	४६
६	०	०	५	०	५
जम्मा	६	५	७१	३	८५
प्रतिशत %	७.०६	५.८८	८३.५३	३.५३	१००

अनुसूचि नं. २८: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

वडा नं.	भएको संख्या	नभएको संख्या	जम्मा
१	५	१२०	१२५
२	११	१९६	२०७
३	०	१५४	१५४
४	७	१९७	२०४
५	७	२८२	२८९
६	५	१७०	१७५
जम्मा	३५	१,११९	१,१५४
प्रतिशत %	३.०३	९६.९७	१००

अनुसूचि नं. २९: वैदेशिक रोजागारले निम्त्याएको समस्याहरुको अवस्था

वडा नं.	सम्झौता बमोजिम तलब नभएको	सम्झौतामा लेखिएको काम नपाएको	अलपत्र परेको	सम्पर्क विहीन	विराम वा दुर्घटना	अन्य	जम्मा
१	३	०	०	०	२	०	५
२	४	३	३	३	४	१	१८
३	०	०	०	०	०	०	०
४	३	४	०	०	०	५	१२
५	३	५	०	०	१	१	१०
६	३	३	०	०	२	१	९
जम्मा	१६	१५	३	३	९	८	५४
%	२९.६३	२७.७८	५.५६	५.५६	१६.६७	१४.८१	१००

अनुसूचि नं. ३०: वैदेशिक रोजगारका कारण भएको पारिवारिक समस्याहरु

वडा नं.	पारिवारिक बेमेल	कोहि दोश्रो व्यक्तिसँग आरोप तथा लान्छाना लागेको	दोश्रो विवाह गरेको	परिवारसँग लामो समयसम्म सम्पर्क नभएको	विदेशबाट लामो समयदेखि पैसा नपठाएको	वालब च्चाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	वृद्ध वुवा आमा मात्र घरमा भएको	गम्भिर मानसिक चिन्ता वा बेला बेलामा बेहोस हुने समस्या	जम्मा
१	०	०	०	१	०	०	०	०	१
२	८	१	३	२	२	०	६	१	२३
३	०	०	०	१	०	१	१	०	३
४	१५	४	२	३	२	२	१७	०	४५
५	२	१	१	१	१	०	०	०	६
६	३	१	२	१	०	१	१	०	९
जम्मा	२८	७	८	९	५	४	२५	१	८७
%	३२.१८	८.०५	९.२	१०.३४	५.७५	४.६	२८.७४	१.१५	१००

अनुसूचि नं. ३१: बोर्डिङ् स्कुलमा पढाउनका लागि सदरमुकाम वा अन्य शहरमा गएकाहरुको विवरण

वडा नं.	गएका छैनन्	छोरा पढाउन	छोरी पढाउन	छोरा छोरी दुबै पढाउन	जम्मा
१	१०१	१२	३	८	१२४
२	१४९	२०	११	२५	२०५
३	१२६	५	५	१४	१५०
४	१४५	१७	१७	२२	२०१
५	२४०	१८	१०	२१	२८९
६	१५६	३	४	९	१७२
जम्मा	९१७	७५	५०	११२	१,१५४
प्रतिशत %	७९.४६	६.५	४.३३	९.७१	१००

अनुसूचि नं. ३२ः वैदेशिक रोजगारमा गएकै कारण ६० वर्षमाथिका वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको अवस्था

वडा नं.	वृद्धवृद्धाहरु मात्र घरमा बस्नु परेको	नपरेको	जम्मा
१	९	११६	१२५
२	२४	१८३	२०७
३	२	१५२	१५४
४	३०	१७४	२०४
५	७०	२१९	२८९
६	६	१६९	१७५
जम्मा	**१४१**	**१,०१३**	**१,१५४**
प्रतिशत %	**१२.२२**	**८७.७८**	**१००**

अनुसूचि नं. ३३ः उमेर समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	१८ —२४ वर्षसम्म	२५ —३५ वर्षसम्म	३५— ४५ वर्षसम्म	४५ वर्ष भन्दा माथि	जम्मा
१.	०	५	०	०	५
२.	११	३६	१४	४	६५
३.	०	२१	१५	२	३८
४.	७	२५	१०	२	४४
५.	४	८	११	१	२४
६.	१०	३५	९	०	५४
जम्मा	**३२**	**१३०**	**५९**	**९**	**२३०**
प्रतिशत %	**१३.९**	**५६.५**	**२५.७**	**३.९**	**१००**

अनुसूचि नं. ३४ः देशगत (वर्गिकृत) रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	खाडी मुलुक	कोरिया	जोर्डन	भारत	अन्य	जम्मा
१.	२	३	०	०	०	०	५
२.	९	२२	१	१	२९	३	६५
३.	८	२०	१	०	३	६	३८
४.	१३	२६	२	०	२	१	४४
५.	६	१६	१	०	०	१	२४
६.	२१	२९	०	०	२	२	५४
जम्मा	**५९**	**११६**	**५**	**१**	**३६**	**१३**	**२३०**
प्रतिशत %	**२५.६५**	**५०.४३**	**२.१७**	**०.४३**	**१५.६५**	**५.६५**	**१००**

अनुसूचि नं. ३५: देशगत रुपमा फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	मलेशिया	साउदी अरेबिया	कतार	यु.ए.ई./ दुवई	कुवेत	बहराईन	जोर्डन	जापान	भारत	कोरिया	अन्य देश	जम्मा
१	२	२	०	०	०	१	०	०	०	०	०	५
२	९	५	८	६	३	०	१	१	२९	१	२	६५
३	८	५	८	४	०	३	०	०	३	१	६	३८
४	१३	१०	६	१०	०	०	०	०	२	२	१	४४
५	६	४	३	६	३	०	०	०	०	१	१	२४
६	२१	९	८	११	१	०	०	०	२	०	२	५४
जम्मा	५९	३५	३३	३७	७	४	१	१	३६	५	१२	२३०
%	२५.६५	१५.२२	१४.३५	१६.०९	३.०४	१.७४	०.४३	०.४३	१५.६५	२.१७	५.२२	१००

अनुसूचि नं. ३६: धर्मको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	हिन्दू	बौद्ध	इस्लाम	क्रिश्चियन	किराँत	जम्मा
१	१	०	०	०	४	५
२	४४	८	०	०	१३	६५
३	११	७	०	०	२०	३८
४	२	१२	०	२	२८	४४
५	३	५	०	०	१६	२४
६	१८	३	१	०	३२	५४
जम्मा	७९	३५	१	२	११३	२३०
प्रतिशत %	३४.३५	१५.२२	०.४३	०.८७	४९.१३	१००

अनुसूचि नं. ३७: मातृभाषाको आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु

वडा नं.	नेपाली	तामाङ	नेवारी	शेर्पा	राई	जम्मा
१	२	०	०	०	३	५
२	६१	०	०	०	४	६५
३	३२	०	१	०	५	३८
४	२८	४	०	३	९	४४
५	३	३	०	२	१६	२४
६	५१	०	०	०	३	५४
जम्मा	१७७	७	१	५	४०	२३०
प्रतिशत %	७६.९६	३.०४	०.४३	२.१७	१७.३९	१००

अनुसूचि नं. ३८: जातीय समूहका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण

वडा नं.	पहाडी दलित	पहाडी जनजाती	पहाडी अन्य	सन्यासी	जम्मा
१	०	४	१	०	५
२	१४	२४	२४	३	६५
३	२	३५	१	०	३८
४	२	४२	०	०	४४
५	२	२१	०	१	२४
६	५	३८	१०	१	५४
जम्मा	२५	१६४	३६	५	२३०
प्रतिशत %	१०.८७	७१.३	१५.६५	२.१७	१००

अनुसूचि नं. ३९: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (क)

वडा नं.	विश्वकर्मा	तामाङ	मगर	नेवार	शेर्पा	गुरुङ	राई	बाहुन
१	०	०	०	०	०	०	४	१
२	१२	६	१	०	०	०	१३	५
३	२	२	३	०	०	१	२६	०
४	०	८	०	०	३	०	३१	०
५	२	३	०	०	२	०	१६	०
६	५	२	०	३	०	०	३३	०
जम्मा	२१	२१	४	३	५	१	१२३	६
प्रतिशत %	९.१३	९.१३	१.७४	१.३	२.१७	०.४३	५३.४८	२.६१

अनुसूचि नं. ४०: जातजातिका आधारमा वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको विवरण (ख)

वडा नं.	क्षेत्री	सन्यासी	अन्य	ह्योल्मो	जम्मा
१	०	०	०	०	५
२	१९	३	६	०	६५
३	१	०	२	१	३८
४	०	०	२	०	४४
५	०	१	०	०	२४
६	९	१	१	०	५४
जम्मा	२९	५	११	१	२३०
प्रतिशत %	१२.६१	२.१७	४.७८	०.४३	१००

अनुसूचि नं. ४१: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको शैक्षिक अवस्था

वडा नं.	साक्षर	वाल कक्षा	प्रावि	निमावि	मावि	एस. इ. इ.	उमावि	स्नातक	जम्मा
१	०	०	२	१	०	१	१	०	५
२	७	०	१६	१२	८	१७	५	०	६५
३	१	२	११	१५	७	१	०	१	३८
४	१	१	१८	६	१२	०	५	१	४४
५	४	०	६	६	३	५	०	०	२४
६	०	०	१५	१७	११	३	७	१	५४
जम्मा	१३	३	६८	५७	४१	२७	१८	३	२३०
प्रतिशत %	५.६५	१.३	२९.५७	२४.७८	१७.८३	११.७४	७.८३	१.३	१००

अनुसूचि नं. ४२: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरुको वैवाहिक अवस्था

वडा नं.	विवाहित	अविवाहित	बहुविवाह	सम्बन्ध विच्छेद	विवाह भएको तर छुट्टिएको	जम्मा
१	४	१	०	०	०	५
२	५१	१४	०	०	०	६५
३	३६	२	०	०	०	३८
४	३६	८	०	०	०	४४
५	२१	२	१	०	०	२४
६	३५	१७	०	१	१	५४
जम्मा	१८३	४४	१	१	१	२३०
प्रतिशत %	७९.५७	१९.१३	०.४३	०.४३	०.४३	१००

अनुसूचि नं. ४३: वैदेशिक रोजगारबाट फर्केर आएको अवधि

वडा नं.	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	४ देखि ५ वर्ष	५ वर्ष भन्दा माथी	जम्मा
१	५	०	०	०	०	५
२	४०	१३	६	४	२	६५
३	६	४	६	१८	४	३८
४	२४	७	९	४	०	४४
५	१४	२	३	४	१	२४
६	२७	१०	८	९	०	५४
जम्मा	११६	३६	३२	३९	७	२३०
प्रतिशत %	५०.४३	१५.६५	१३.९१	१६.९६	३.०४	१००

अनुसूचि नं. ४४: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किनुको कारण

वडा नं.	सम्झौता अवधि सकिएर	कम्पनी बन्द भएर	मेडिकल फेल भएर	कोरोना महामारीका कारण	आफ्नो स्वास्थ्य समस्याका कारण	घरायसी समस्याका कारण	अन्य	जम्मा
१	२	०	१	०	१	१	०	५
२	१३	८	०	२	९	२४	९	६५
३	३१	४	०	०	३	०	०	३८
४	२२	५	०	३	२	०	१२	४४
५	१९	३	०	०	०	०	२	२४
६	३९	३	०	०	२	२	८	५४
जम्मा	१२६	२३	१	५	१७	२७	३१	२३०
प्रतिशत %	५४.७८	१०.	०.४३	२.१७	७.३९	११.७४	१३.४८	१००

अनुसूचि नं ४५: विदेशमा गरेको कामको प्रकार

वडा नं.	लेवर (सिप नचाहिने)	सिपयुक्त कामदार	सुपरभाइजर	अन्य	जम्मा
१	५	०	०	०	५
२	२७	२३	१	१४	६५
३	२२	१६	०	०	३८
४	१७	२२	०	५	४४
५	२२	०	०	२	२४
६	४५	८	०	१	५४
जम्मा	१३८	६९	१	२२	२३०
प्रतिशत %	६०.	३०.	०.४३	९.५७	१००

अनुसूचि नं ४६: वैदेशिक रोजगारको क्रममा प्राप्त गरेको कामको अनुभवहरुको विवरण

वडा नं.	निर्माण सम्बन्धी (कारपेन्टर, डकर्मी, पेन्टर, स्टिल फिक्सर..)	ईलेक्ट्रिक तथा मेकानिकल सम्बन्धी (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बिङ, अटोमोबाइ)	सामानहरु उत्पादन सम्बन्धी	कृषि सम्बन्धी	ड्राईभर तथा मेसिन चलाउने	सेवा तथा व्यापार सम्बन्धी (होटल कुक वेटर व्युटी पार्लर)	सुपरभाईजर, फोरम्यान	दक्ष व्यवसाय, व्यव स्थापक	अन्य (लेवर, सरसरफाइ प्याकेजिङ, लोडिङ, डेलिभरी)	सुरक्षा /सेक्युरिटि गार्ड	जम्मा
१	०	१	१	०	०	१	०	१	१	०	५
२	८	०	२	०	५	७	१	८	२४	१०	६५
३	२२	०	४	३	०	३	०	०	१	५	३८
४	५	०	१	२	१	७	०	१	१७	१०	४४
५	०	०	०	०	०	०	०	०	२४	०	२४
६	३	१	०	०	१	३	०	०	४५	१	५४
जम्मा	३८	२	८	५	७	२१	१	१०	११२	२६	२३०
%	१६.५२	०.८७	३.४८	२.१७	३.०४	९.१३	०.४३	४.३५	४८.७	११.३	१००

अनुसूचि नं ४७: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएपछि नेपालमा सीप तालिम लिएको विवरण

वडा नं.	लिएको छैन	प्राविधिक सिप तालिम (३ महिना सम्मको)	व्यवसायिक सिप तालिम (३ महिना भन्दा माथिको)	जम्मा
१	४	१	०	५
२	६१	०	४	६५
३	३८	०	०	३८
४	४४	०	०	४४
५	२४	०	०	२४
६	५४	०	०	५४
जम्मा	२२५	१	४	२३०
प्रतिशत %	९७.८३	०.४३	१.७४	१००

अनुसूचि नं ४८: फर्केर आएका व्यक्तिहरुको फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच

वडा नं.	फेरी वैदेशिक रोजगार जाने सोंच हुने	अब वैदेशिक रोजगार नजाने सोंच हुने	जम्मा
१	२	३	५
२	२८	३७	६५
३	५	३३	३८
४	३२	१२	४४
५	१४	१०	२४
६	४४	१०	५४
जम्मा	१२५	१०५	२३०
प्रतिशत %	५४.३५	४५.६५	१००

अनुसूचि नं ४९: वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएका व्यक्तिहरु हालको संलग्नता

वडा नं.	फुर्सदमा छ कुनै काम छैन	आफ्नै व्यवसायमा लागेको छ	जागिरमा लागेको छ	अन्य काममा लागेको छ	जम्मा
१	२	२	०	१	५
२	१८	४४	१	२	६५
३	१५	१९	०	४	३८
४	४३	०	१	०	४४
५	२२	०	०	२	२४
६	५४	०	०	०	५४
जम्मा	**१५४**	**६५**	**२**	**९**	**२३०**
प्रतिशत %	**६६.९६**	**२८.२६**	**०.८७**	**३.९१**	**१००**

अनुसूचि नं ५०: व्यवसायमा संलग्न हुनेहरुको व्यवसायको प्रकृति

वडा नं.	कृषि व्यवसाय	व्यापार व्यवसाय	अन्य	जम्मा
१	१	०	१	२
२	३६	६	२	४४
३	१६	२	१	१९
४	०	०	०	०
५	०	०	०	०
६	०	०	०	०
जम्मा	**५३**	**८**	**४**	**६५**
प्रतिशत %	**८१.५४**	**१२.३१**	**६.१५**	**१००**

अनुसूचि नं ५१: नयाँ व्यवसाय सञ्चालन गर्न तथा नयाँ व्यवसाय सुरु गर्नका लागि भएका समस्याहरु

वडा नं.	पुँजीको अभाव (लगानी गर्न पैसा नुहनु)	व्यवसाय सञ्चालन गर्न सिप र अनुभव नहुनु	प्रविधि नहुनु वा थाहा नहुनु	उत्पादित सामानले बजार नपाउनु	उपयुक्त नीति नियम तथा कानुन नहुनु	जम्मा
१	२	०	०	०	०	२
२	५८	४३	२३	१०	१६	१५०
३	३८	३१	३०	२०	६	१२५
४	३४	३३	२०	१०	३	१००
५	२४	२४	२२	१६	१०	९६
६	४६	३८	२१	११	७	१२३
जम्मा	**२०२**	**१६९**	**११६**	**६७**	**४२**	**५९६**
प्रतिशत %	**३३.८९**	**२८.३६**	**१९.४६**	**११.२४**	**७.०५**	**१००**

अनुसूचि नं ५२: नेपालमा नै रहेर काम गर्न चाहने क्षेत्रहरु

वडा नं.	जागिर खाने	कृषि व्यवसाय गर्ने	व्यापार व्यवसाय सञ्चालन गर्ने	व्यवसायिक कार्य गर्ने (इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, मिस्त्री)	जम्मा
१	०	२	१	०	३
२	२	२३	१०	२	३७
३	०	२९	४	०	३३
४	१	११	०	०	१२
५	०	९	१	०	१०
६	०	१०	०	०	१०
जम्मा	३	८४	१६	२	१०५
प्रतिशत %	२.८६	८०.	१५.२४	१.९	१००

अनुसूचि नं ५३: नेपालमा नै स्वरोजगार हुन आवश्यक कुराहरु

वडा नं.	सिपमुलक तालिम	अनुदान सहयोग	सहुलियत ऋण	सामग्री तथा प्रविधि सहयोग	उत्पादित बस्तुको बजारीकरणका लागि सहयोग	जम्मा
१	१	१	१	०	०	३
२	३५	३६	७	१५	१५	१०८
३	२४	२८	३२	१७	१०	१११
४	६	९	६	१	२	२४
५	१०	८	१०	१०	६	४४
६	३	१०	१०	१	१	२५
जम्मा	७९	९२	६६	४४	३४	३१५
प्रतिशत %	२५.०८	२९.२१	२०.९५	१३.९७	१०.७९	१००

आर्थिक सहयोगः

सााल्पासिलिछो गाउँपालिका

SRS Solutions
"Intelligence Solution,
We Make IT Happen"

प्राविधिक सहयोगः

एस. आर. एस. सोलुसन्स् प्रा. लि.

काठमाण्डौ

प्रकाशक :

साल्पासिलिछो गाउँपालिका

भोजपुर, कोशी प्रदेश, नेपाल